

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
20 JUL 1955

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 25—VOL.—LIII

FRIDAY,
24TH JUNE, 1955

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

*

If liberty is the air, the arts are the flowers of the spirit. Like flowers, they can bloom only in a favourable environment, an environment which permits the spirit to blow where it listeth.

You can no more cultivate the spirit of man by legislative enactment than you can break it by persecution.

—C. E. M. Joad.

—o—

It is one of the most saddening things in life that, try as we may, we can never be certain of making people happy, whereas we can almost always be certain of making them unhappy.

—Thomas Huxley.

—o—

The greatest plans of men go away when they sin against the laws of heaven—and of the human heart.

—Lin Yutang.

*

Dictatorial Governments

(C. E. M. Joad)

".....Dictatorial governments (such as the present Government of the Union of South Africa is developing into—Editor) distrust education which seeks to train the intelligence, precisely because it affords the mind of the ordinary man protection against those who would exploit it for their own purposes. Those whose function it is to govern people for their alleged good do not desire that men and women should think for themselves, since those who think for themselves are liable to cause difficulties for the governors. Only the guardians, as Plato would say, are to think; the rest are to follow their leaders like a flock of sheep. Thus it is not surprising that those who profit most by sheepishness of the public should desire to deprive the public of opportunities for that kind of education which, aiming primarily at the creation of intelligence, would train the mind in the capacity for independent thinking. While a critical and informed public opinion is a prerequisite of democracy, a docile and uncritically minded public is the tool of dictatorship. A government based upon force and maintaining itself through fear has every incentive to keep its citizens uneducated and, because uneducated, uncritical. Hence education under a dictatorship aims at substituting a readiness to accept its ideas of others for a capacity for forming one's own. Its object is to manufacture an outlook, not to develop a mind. It is no accident that the Russian Government should have sanctioned the distribution of 50 million text books to primary and secondary schools to teach the beliefs of Marxism and the interpretation of history according to the principles of Economic Determinism. On the other hand, a government which governs by consent has nothing to fear from an educated public. On the contrary, it relies upon and is strengthened by the competence of its citizens. Hence democracy is the friend of education, since it knows that in defending education it is defending that which has made it what it is a successful democracy alone among forms of government has everything to gain and nothing to lose from the intelligence of its citizens.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart. The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent, tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example; to your father, deference; to your mother, conduct that will make her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to your loved ones?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

NEW NYLON SAREE MATERIALS

— JUST ARRIVED —

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd	Real Denares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.
Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.	Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0
Two Tone and Palahow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.	CHILDREN'S SCHOOL WEAR Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.
Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.	
Coloured Georgettes 45" 3/11 yd.	
BLOUSES Printed Georgette and Hemberg Skippers. Big range now at clearing Prices	CHAMPALS! Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair Also Leather 8/6 & 10/6 pair

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Karanja arriving 29th June. Sailing 4th July.

S.S. Kampala due 29th July. Sailing 3rd August.

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow Fever inoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food	£83-10-0
Second " " " "	55-0-0
Third Class Bunk	28-10-0
Muslim Special Food	£11-10-0
Ordinary Food	£4-17-6
Hindu Special Food	£10-3-0
Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 24TH JUNE, 1955

A Rebuff From U.K.

THE Prime Minister, Mr. J. G. Strydom gave some interesting information in the Senate last week on the question of the Protectorates. In reply to representations made, the British Government, according to the Prime Minister, had expressed the view that "this was not a suitable time to take negotiations on the future of the Protectorates any further." Though the Prime Minister has not given the contents of the correspondence that took place between the two Governments, since it was "confidential" there is much that could be read in between the lines in what he has revealed. It is the good fortune of the Africans of the Protectorates that the British Government has decided not to throw them to the hounds. For that is what it would have amounted to had the Protectorates been handed over to the Union at least in the present circumstances. When a large section of the White people within the Union is not happy to be under the present regime what can one talk of the poor voiceless Africans.

In the face of actual facts it is somewhat amazing that the Prime Minister should have the temerity to declare, as he is reported to have done, that,

"South Africa's policy had been badly misrepresented abroad and to the Natives of the Protectorates. They had been given a completely false impression that they would be subject to a policy of oppression if handed over to the Union.

But the best possible proof of the excellent treatment of Natives in the Union was that it made the country a magnet for Natives from throughout Southern Africa, who streamed into it continually.

Natives of the Protectorates, he said, would be treated in exactly the same way as Natives in the Union's own Native areas. They would be given the same help.

The Protectorates would be regarded as the home of the Natives inhabiting them. Europeans would not be allowed to settle there and the areas would not be allowed to be developed for the advantage of Europeans.

It all sounds like the spider inviting the fly to come into its parlour. The Prime Minister talks of the "excellent treatment" of the Natives in the Union, and says that "the proof of it was that it made the country a magnet for Natives from throughout Southern Africa, who streamed into it continuously." It is not the treatment but the gold that attracts people to the Union. It is human nature that people will suffer any hardships for the sake of bread. Many White people too are flocking in the Union for none other than monetary reasons. Man, however, cannot live only on bread. The White people are in the fortunate position to acquire full citizenship rights and to have a say in the Government. The same is not the case with the Africans or generally speaking the non-White people.

The positive proof of the treatment of Natives in the Union not being "excellent" lies in the fact that there is discontent among them as there never had been before and that the Government has deemed it necessary to pass harsh measures to keep control over them.

If the Africans of the Protectorates are to be treated in exactly the same way as Africans in the Union's own African areas it is certainly no consolation to them. Here they are kept like prisoners under the care and supervision of the Superintendents governed by the Minister of Native Affairs — by no means a grand picture.

According to the Prime Minister the Protectorates would be turned into Native reserves and "Europeans would not be allowed to settle there and the areas would not be allowed to be developed for the advantage of Europeans." The integrity of the White rulers is to be judged by the way in which the Western Areas of Johannesburg are being treated. The way the Africans have been thrown out from there

to make room for the European population surrounding them with the rights of ownership of land being taken away from them gives little hope or a sense of security to the Africans. What the Prime Minister promises will not be done is actually being done this day under their very eyes. The history of Africans and the non-Europeans generally is a history of broken faith, broken promises and ruthless repression and oppression. This accusation is not directed to any particular Party. It has been the general policy of the White ruling race—the difference being in the degree of harshness which in the case of the present Government seems to exceed all the rest.

We do not by any means wish to suggest that the condition of the Africans in the Protectorates is as it should be. But the policy of the British Government is changing for the better whereas that of the South African Government is changing for the worse.

The British Government's reply to the Union Government on the Protectorates will gladden the hearts of all non-Europeans. It is to be hoped that it will remain firm and be guided by a sense of justice to her subjects and not by material considerations.

The Price Of Being Honest

THESE days one has to pay a heavy price for being honest and straightforward and for standing up for a principle and for justice and fairplay. This has been the fate of Dr. Bernard Friedman, M.P., for Hillbrow. When a straightforward question was put to the Leader of the Opposition, Mr. J. G. N. Strauss whether the United Party would restore the Coloured people to the Common Roll when again returned to power, it called for a straightforward reply—yes or no. Instead Mr. Strauss made a lengthy statement which meant neither yes nor no. No wonder people with the slightest spark of honesty and a sense of responsibility in them would take strong exception to such an attitude and Dr. Friedman and six other United Party members were fully justified in making the protest they had made. The others reconciled themselves with a subsequent statement made by the Party Caucus (Both these appeared in our last week's issue).

Dr. Friedman however did not see his way to subscribing to the statement which he thought was uncalled for when a clear answer in the affirmative was all that was required. He therefore refused to be a party to that statement. The result is that he has been expelled from the United Party Parliamentary caucus. Dr. Friedman has nothing to be ashamed of. He has every reason to be proud of being able to follow in the footsteps of personalities like Mr. Morris Alexander and Mr. J. H. Hofmeyr. Needless to say the non-Europeans, without exception, and all fair-minded Europeans, are proud of Dr. Friedman for the courageous stand he has taken. As Mr. Ngubane has very rightly suggested in his article, we must act in such a responsible manner as not to let down sincere friends like Dr. Friedman but to win more such friends.

NOTES AND NEWS

Senate Bill

THE greatest achievement of the Government in the present session of Parliament is the passing of the Senate Bill. The Prime Minister just recently stated that he has not seen a country more democratic than South Africa. This is the gist of what he said. In this so called democratic country it had been the rule in the past to publish a Bill which were to be introduced in Parliament at least two or three weeks beforehand so as to give the public the opportunity to be acquainted with their contents. Since the advent of the present Government that practice has been abandoned. The most contentious Bills get in the hands of the public when they have already passed through the first reading. And before they know where they are they are passed through all the stages. Laws are usually made for the benefit of the public, not to their detriment. Today the laws are made to keep one Party in power and to allow that Party to rule according to its own whim and fancy. The public weal is of no consideration whatsoever. If the non-Europeans were counted, ten million people and a large section of the White population was strongly opposed to the Senate Bill. But their feelings were utterly disregarded. One would have thought that the Governor-General would at least withhold his assent in view of this strong opposition but the Bill was post-haste assented to as though it

was all prearranged. It has now become law and with it the Coloured people have lost their century old franchise rights on the Common Roll. What other ills will befall the people of the Union remains to be seen.

The Government's Policy Of Not Arming The Non-Whites

Sen. J. M. Conradie (U.P.) asked the Prime Minister in the Senate to state the policy of the Government in regard to the use of South African troops in co-operation with other territories of Africa which used non-Europeans in their forces. Would South Africans have to fight alongside or under the command of non-European troops?

The Prime Minister: What did they do in the last war?

Sen. Conradie: They fought alongside non-European troops. —Sapa

Coney Island Campaign

The 'Core-Lator' writes: When Coney Island Amusement Park

opened its 1955 season on April 30, Negroes were admitted for the first time. First Negroes to enter the Park gates were Mrs. Donald Spencer and her two sons. Eight more Negroes visited the Park that day and about the same number the day after. Ed Schott, the general manager, who had stood firm against admission of Negroes, expressed satisfaction at how smoothly the new policy worked. Management's decision on opening the swimming pool to Negroes will not be made until after Decoration Day.

The policy change climaxed a 3-year campaign by the Cincinnati Committee on Human Relations, a CORE affiliate. Considerable community support had been enlisted. This support was expressed during the winter in pleas that the Park be denied an operating license for 1955. The city did issue a license but with a stipulation that there be no discrimination.

the morning papers a similar arrangement to rely on the 'Daily Telegraph'. That is why our English dailies quote these two London papers more than any others. Even then, however, the 'Times' and the 'Telegraph' are not quoted when what they say is unpalatable to white South Africans. The conservative papers, like the Conservative party which they support, know that, for instance, the emancipation of Africans is bound to come in this century. Yet when the 'Times' says something to this effect, none of the Argus group of dailies will quote it, though the 'Natal Witness' (our only truly independent daily) may do so. The Union dailies do subscribe also to better news services such as those of the 'Manchester Guardian' or the 'Observer', but they very seldom print this material and they have the right to prevent all other papers, including weeklies or monthlies, from using it. The papers in India give a truer picture of world events and some of this reaches South African Indian readers. What of the Africans? I wonder how many see a good paper from abroad regularly? If they did, they would find it (as we all do) a source of hope and encouragement to continue every effort to make this a better world.

to decline (in spite of temporary recoveries). By October we may face yet another financial crisis. With Germany and Japan competing in the world market, even Britain's deeper exploitation of her African colonies cannot halt her economic decline. There is no way out ultimately except through socialism. Our present leaders have, however, long ago abandoned the fiery socialist spirit that once gave such force to men like Keir Hardie and William Morris."

Peace Breaks Out

Peace is no longer a dirty word. More quickly than one would have dared hope, the idea has taken root of two different political and economic systems living in one world without war. A sign that this idea has now gained a respectable status is the publication as a Penguin book of "Peaceful Co-existence" by Andrew Rothstein. The author shows, by an analysis of recent diplomatic exchanges, that the Russians are by no means as black as they are commonly painted; and if he tends to make them a shade whiter than is necessary, he is redressing a balance. Mr. Rothstein realizes that the question of peace or war is much too serious to be left to generals and diplomats. He wants the common people in Britain—and in every country—to assert their view that peace is better than war, and that there are no international issues that patient negotiation will not solve. This appeal is timely. The Russians have certainly shown both skill and good sense in relaxing their attitude to Austria, then to Yugo-slavia, and perhaps to Germany. Sweet reason coupled with respect for genuine neutrals like India and now Yugo-slavia makes it very hard for Americans to maintain a tough policy. Incidentally, Moscow seems to have recognized that Tito's brand of socialism is something deserving of recognition and respect. Once the Russians accept the fact that socialism can be built on different lines in various countries (including India), the way is wide open not only to peace but to human progress through international friendship and mutual aid.

THE WIDER WORLD

By John Gild

KENYA'S WHITE TRIBESMEN

THE Royal Commission on East Africa has taken conservatives by surprise with its Report. Chosen with great care by a Conservative British Government, the Commission was expected to justify British policies. Instead, it is clear from the cabled summaries that, at least by implication, the Commission has condemned current practices, especially in Kenya. The main voices in these pages, I guess, were those of Professor Herbert Frankel (formerly of the Witwatersrand University) and Professor D. T. Jack of Durham. Economists, even when they are very cautious men, hate to see the waste and inefficiency produced by colour bars. They want all men, regardless of their race, to be free to live and work as they can. In a word, economists want to bring to Africa the kind of capitalism or 'free enterprise' that Europe and America have known. They regard this as inevitably the next step in economic and social progress in this continent.

But even this respectable view is disliked by our English newspapers. This Report is of first importance to all who live anywhere in Africa. Yet the 'Rand Daily Mail' put the short summary cabled from London on its page 16, where I nearly missed reading it. The 'Star' found the summary too strong meat for its

readers' to stomach so a careful sub-editor deleted these sentences (which appeared in the 'Mail'):

"The African in Kenya, Tanganyika, and Uganda must come to regard the towns as places that fully provide him with outlet for his courage, ability, and initiative." (How different from the Union's urban area laws!)

"The 'white highlands' of Kenya (from which Indians and Africans are excluded by a British law) make the white settlers appear as a tribe hanging on to their tribal territory, instead of pooling it for the common need."

I am looking forward to reading the full Report. Meanwhile, the Colonial Office hastily explained that the Commission's views were not those of Britain's new Conservative Government.

News Is Distorted

What does the world look like to those whose knowledge of it comes only from one or two daily papers? More and more the South African daily press distorts the news, especially the news from abroad. A journalist has explained to me the process whereby distortion occurs. First there is the firm assumption that only the more conservative papers in London can be right. So the evening papers have an arrangement to rely on 'The Times' and

Letter From London

A correspondent writes from London: "We in the Labour party expected to lose the general election last month. Here are some of the reasons why we lost. Television has greatly helped to drive politics out of British public life. People prefer to stay at home and be passively entertained. The Labour party failed to present the electorate with a genuine alternative programme. Our elderly leaders are determined to have no truck with notions of far-reaching social change. They tried to woo the floating voter with cosy small talk that would have made even Lloyd George's old Liberal party wince. The Tories made good profit out of Labour's internal differences. That was bad enough but perhaps inevitable. What is worse is Aneurin Bevan's inability to look and behave like a big national leader. Then again full employment, and more, continues; more, because there is a lot of overtime with higher pay packets resulting. This masks the fact of a slowly falling real standard of living for most of the people.

The fact of the matter is that nine out of ten people in Britain today have no inkling of the crisis towards which their country is moving. Britain's trade continues

All political comments in this Issue except where otherwise indicated, by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

AFRICAN VIEWPOINT

NEW CHALLENGE TO ANC

By JORDAN K. NGUBANE

EVENTS have reached the point where a new brand of statesmanship is called for from the African National Congress. In the seven years that they have been in power the Nationalists have made such a mess of the relations between the races that signs are not lacking that grave troubles loom on the horizon for South Africa.

The gulf between Black and White grows wider each day that passes by. There are very serious differences within the White community. In spite of all this, the Nationalist Government is as determined as ever to preach, as a valued friend of mine always says, that "Divided we stand and united we fall." One does not need to be a student of history to realise that we are heading for a situation where the Union of South Africa will be on the way to disintegration.

If the initiative were still wholly in white hands, disaster would probably be averted at the last moment. But in recent years the African has come to be a decisive influence in the nation's political life. Quite correctly the bulk of credit for this state of affairs goes to the African National Congress. But the strangest thing is that Congress has not as yet realised how important it is in influencing the ruling section. Somehow Congress is very much alive to its responsibilities when it comes to relations between the African and the outside world. But on the home front we are still an organisation of "agitators." We still waste a lot of time telling the Whiteman how bad the Pass Laws are. We still spend valuable cash on useless propaganda. In all this we play the oppressor's game on his own terms. We continue to play political marbles when we should seriously be on plans to play effectively our legitimate role in the affairs of the land.

Take a case in point. At the moment we are busy trying to find scapegoats for the revolts against the decision of the national executive not to boycott schools on April 1, 1955. Discipline is necessary in a political movement. But we lose sight of the greater things in the effort to make ourselves perfect in discipline. Take an-

other case. Up to now the ANC has persistently refused to take up a realistic attitude to our White representatives in the Senate and in the Lower House. We have taken the view that we shall not recognise them. As I have been saying for a number of years now, our mind is very much confused here. What we want in Parliament is an extension of our representation. We are not fighting against the men and the women who represent us there, except where they make fools of themselves. But just because we are mad about this boycott idea, we have cut our parliamentary nose to spite our face.

As a result the people in Parliament continue to represent, not Congress it is true, but that bulk of the African people which continues, by its support of them, to show that it is not influenced by Congress policies. We do not gain much by this strategy. On the contrary the boycott here is a very convenient excuse for doing nothing.

What is worse, it is a very foolish form of inactivity. It shows what we can lose as a result as of this dullness of intellect. Take the opportunities given us by the quarrels inside the United Party. If, for example, the African representatives were a compact team taking their orders from ANC they could even have approached the group which revolted against Strauss on the Coloured Vote issue, with attractive offers on behalf of the African people. I know and many intelligent White people know that a political offer backed by Congress can be a strong bargaining card in given situations. At the height of the resistance movement I am informed very reliably that even Dr. Malan himself made efforts to contact Dr. Moroka to see if a settlement with the ANC could not be arrived at.

For my part I think it is a good thing if the United Party splits on the colour question. It is a process which we might accelerate. Because it means that there are people in the United Party who are seeing through the fog of race through which they have been trained to see the race problem. They are emerging from the mist of self-deception and are now looking around for a new path to a saner South Africa. That is the real significance of

Dr. Bernard Friedmann. If we were realistic enough in the ANC we would create a situation where such men would not just go into the wilderness and perish there, politically. We would create a home for them where they could use their valuable energies in creating a South Africa in which their children and ours would be safe and happy.

We would do more than that. Instead of wasting time throwing stones against the Liberal Party, we would even sit down as intelligent people and find out precisely where the Liberal Party and Congress can work together for purposes of making an increasing number of Europeans change their attitude to the Nationalist and the United Parties.

But as I have said, statesmanship is at a disadvantage in the ANC at the moment. We are not as yet ready unless we change, to participate as equals in shaping the future of South Africa.

And, in any case to concentrate on "agitation" is in itself admission of either a feeling of inferiority or it is a form of race exclusiveness. In either case it is an evil. We must not remain the creatures of frustration that our oppressors want us to be. We must be conscious creators of a world after our own design. In doing that we must be willing and able to work with the other races, openly and efficiently as equals. You are an equal neighbour only when you do not behave as his inferior.

One of our duties, while carrying on the struggle on other planes, is to help the White reactionaries to find more and more where they are not the same. While doing this, we must also make it an important point of policy to welcome all, in the white community, who revolt against Straussism and Strydomism. They are fighting battles which, in a limited or greater extent, are our battles.

But we shall not rise to our responsibilities if we shall keep our eyes on the ground and refuse to see the changes which we are bringing about in the country as a result of our courage and sacrifices in Congress. The challenge of the times is to produce a brand of statesmanship which will meet the European on the basis of equality and convince him that the African is willing to meet and work with reasonable people in the White community.

One question very much in the mind of White men and women who would like a fair

settlement of the race problem is: How does the African National Congress propose to go by stages to a common roll for all South Africans? By one jump from the bottom to the top? Or by a series of evolutionary steps? If Congress made its mind clear here it would enable very many potential Friedmanns to see the issues more clearly.

This calls for a new brand of statesmanship on the part of Congress. It calls for a severance of the links with the tradition of being mere agitators and not serious nation-builders and statesmen.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

Battle Of Words

THE EDITOR 'INDIAN OPINION.'

SIR,—A battle of words has now followed protests by University lecturers over the Senate Bill. The Senate Bill is the extreme end of the apartheid. It aims at removing the Coloured voters from the Common Roll. Non-Europeans must have nothing in common with Europeans! But how so? By hook or by crook. The Government has tried and failed to remove these voters. Hence the Senate Bill.

Anyone blessed with sincerity notes his friends' advice. That was the hope of these University teachers—and many more friends. Of course, the Government means well. One cannot even suggest a pig-headedness on the part of our legislators. One must suggest something more sensible and nearer home. Fear seems to be the key-word. But a civilised person need not fear "fear." Fear is an imagination of a hysterical "child." Grown-ups do not suffer from "fear." Do we?

It is on this basis we need bridges. Here is someone who is afraid to cross an imaginary swollen river.

Indian farmers have established one platoon bridge. They supply cheap fruit and vegetables for white folks. They say to the European housewife: "Missus, do not fear, here is a platoon bridge—the Indian market." You have seen the face of the European housewife at the Indian Market. Excitedly she rushes from one stall to another. Competition is keen and "healthy."

Any practical apartheid at the Indian Market? I have seen no sign of it. The ricksha puller provides another shaky platoon bridge.

Let us consider four potential bridges of iron in our next letter. —Yours etc., AN AFRICAN.

QUEEN'S BIRTHDAY HONOURS

M.B.E. FOR MR. V. S. NAIDOO

(From A Correspondent)

MR. V. S. NAIDOO, Headmaster of the Louis Mountbatten School, Salisbury, was made a Member of the Most Excellent Order of the British Empire (Civil Division) in Her Majesty the Queen's Birthday Honours on June 9.

The citation to the award says: "Mr. Naidoo has an excellent record of service as a teacher. In addition his work for the Asian community has been of the greatest value."

This has been the first and only award made to a non-European in Southern Rhodesia, and has been received by all sections of the community in the Federation as the most deserved one.

Mr. V. S. Naidoo, M.B.E., L.C.P. (Lond.) M.R.S.T. (Eng), Headmaster of the Louis Mountbatten School, Salisbury, Southern Rhodesia, was born in Durban in 1912. He is the son of Mr. V. Venketsami Naidoo and the late Mrs. Naidoo of Tongaat, Natal. He was educated at the Tongaat Indian Boys' School, Natal Indian Teachers' Training Classes and the external division of the University of South Africa.

He taught in Natal Indian schools at Tongaat, Cato Manor and Sir Kurma Reddi schools before coming to Southern Rhodesia in 1935 to open the first school for Asian and Coloured children in Que Que, now known as the Russell School.

In 1916 Mr. Naidoo was transferred to Salisbury to take charge of the first Government school for Asian children—the present Louis Mountbatten School which is the largest school of its kind in the Federation.

He holds the licentiate Diploma in Education of the College of Preceptors of London and is a member of the Royal Society of Teachers, England. He took his Arts degree of the University of South Africa majoring in Sociology and Politics.

He was formerly assistant secretary of the Natal Indian Teachers' Society and an executive member. He was general secretary, vice-president and acting president of the Rhodesia Teachers' League, and leader of the Asian and Coloured teachers' delegation which tendered evidence before the Federal Civil Service Preparatory Commission.

He was the first chairman of the central committee of the Rhodesian (Asian and Coloured) Schools Sports Association in 1952.

In 1933 he re-organised the affairs of the Tongaat Hindu Samarasa Bhoda Andhra Association and placed the Sabha and the Tamil and Telugu schools on a solid foundation.

He is actively interested in the welfare of the Asian and Coloured prisoners and is on the executive of the Southern Rhodesia Prisoners' Aid Society and is an official visitor to the Salisbury Prison.

He was responsible for drawing up the constitution which set up the present Association in Salisbury. Mr. Naidoo has travelled extensively in the Federation of Rhodesia and Nyasaland making a study of the

social, economic and educational problems of the Asian community. He is interested in race relations and is one of the founders of the Inter-racial Association of Southern Rhodesia. He is a joint editor of 'Concord' an international quarterly journal.

He married Sita, youngest daughter of Mr. and the late Mrs. R. Govindoo of Durban. Mr. Govindoo was one of the pioneer settlers at Mahatma Gandhi's Settlement at Phoenix at the beginning of this century. Mrs. Naidoo, also a teacher, was the first Indian lady to be appointed to the teaching staff of the Rhodesian Education Department.

Mr. Naidoo was awarded the Coronation Medal in 1933. He was created a member of the British Empire in 1955.

passengers in luxury, on the fastest schedule between Bombay and London, with only Cairo as a stop. Full length sleepers are available at a slight surcharge. Flight schedules will be as follows:

Flight No. AI 115		LT.	
Bombay dep.	18.00	Saturday	
Cairo arr.	00.45	Sunday	
" dep.	02.00	"	
London arr.	09.45	"	

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastown, Johannesburg. Phone 33-1854.

Things In General

Liberal Party Of South Africa

During the last few weeks a number of Liberal Party meetings have been held in Natal.

On June 14 a follow-up meeting of the public meeting held earlier in the year took place at Stanger. The meeting which was attended by about 50 people was addressed by Messrs. Alan Paton, Jordan Ngubane and other speakers. As a result of this meeting a new branch of the Liberal Party was established in the Stanger area.

A similar follow-up meeting was held in Kokstad on June 17. Attendance was confined to Party members and a Kokstad Branch of the Party was formally established. One of its first tasks will be to organise a further recruiting meeting to be held early in July.

At Estcourt, on the evening of June 16, a private meeting was addressed by Messrs. Paul Phillips, Alan Paton and Peter Brown. The meeting was attended by people from Winterton, Ladysmith and other centres and resulted in new members from these places being recruited to the Party.

During the last week of June meetings will be held at Greytown and Raisethorpe.

M. L. Sultan Technical College

The 103rd meeting of the Council of the M. L. Sultan Technical College and the 25th anniversary of the first meeting of the Indian Technical Education Committee held at the Hindu Tamil Institute, Cross

Street, Durban, on Monday, June 23, 1930, was held in the Council Chamber, Office No 5, Sastri College Grounds, on Thursday, June 23.

Air-India International

To meet the increased demand for first class accommodation and an express service Bombay to London, Air India International have pleasure in announcing the introduction of a new weekly one class luxury service commencing on Saturday, July 2. This new service will be operated by a Super Constellation seating 54

Cuticura
SOAP

The medicinal and toilet properties in Cuticura Soap not only cleanse the skin thoroughly, but help it to retain its beauty and its natural moisture, so easily "dried out" in hot climates.

For Flawless
COMPLEXIONS

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA, NATAL.

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, June 8.

THE conquest of Kanchanjunga last week by the British team led by Dr. Charles Evans marked the climax of the Sagu of Himalayan climbing, the world's three highest peaks have now fallen to the puny footsteps of man. Victory over this 28,146 foot mountain was for long considered a tougher proposition than the Everest itself. The Kanchanjunga was regarded as the most dangerous and difficult to climb because of the five linked peaks—which gave it the name "The Five Treasures of the Snows." Kanchanjunga has defied man since a team of Swiss mountaineers made an unsuccessful attempt in 1905. It was followed by the British in 1920, the Bavarians in 1929 and 1931, and by an international expedition in 1950. Dr. Evans and his team stopped five feet short of the actual summit does not detract from the glory of the triumph. Dr. Evans kept a promise given to the people of Sikkim residing near the border of this mountain that his team would not set foot on the actual summit which the Sikkimese believe is the abode of God.

Other foreign expeditions were not as lucky as the British. They had to return without success. The Swiss-German expedition to 25,795 foot Dhaulgiri failed due to bad weather. According to a last message, they had established a fifth camp at a height of 22,400 feet, but heavy snowfall hampered their progress. They abandoned their effort after reaching a height of 24,000 feet and are returning to Khatmandu.

The most unfortunate expedition was the Kenyan which lost its joint leader, Mr. Arthur Firman, in the venture. After an unsuccessful attempt in the Himalchuli, the mountaineers are on their way back home. Mr. Firman, a Nairobi photographer, died in Nepal last week as a result of serious injury to his right thigh, when he fell from a boulder.

Mr. John Howard, another of the expedition said in an interview at Calcutta that the 25,800 feet high Himalchuli Peak in Western Nepal appeared unclimbable from the Nepalese side. He stated that above 20,000 feet, he and his colleagues found the approach to the summit barred by nine per-

pendicular triangular cliffs. He thought that the mountain offered easier access through Tibet.

Different theories on the existence of the "Abominable Snowman" were advanced by the members of two expeditions. Mr. P. Bordet and Mr. M. Latreilli, geologist members of the French expedition to Makalu, they had seen strange footprints at a height of 14,000 feet last month while surveying the area. They had followed the footprints, of the size of a human foot, for one kilometer before the prints disappeared in hard rocks. The prints were photographed. "We think the tracks were of some animal which often walks on two legs like the ape man," they said.

Canon Jules Detry, monk in the Saint Bernard Monastery and ethnologist, who returned from the Langtang range in the Himalayas said the "Abominable Snowman" appeared to belong to a class of pigmies who inhabit the Himalayas between the heights of 12,000 and 20,000 feet.

Canon Detry, who has conducted extensive studies on pigmies in Belgian Congo, said he had seen pigmies in Eastern Himalays in the Koukang range in Upper Burma in 1947. He, however, admitted that he could not prove his theory regarding the Snowman as he did not have enough facts. He had vainly searched for the caves of the Snowman in the Langtang region between 16,000 feet and 20,000 feet.

The world-famous Swiss Alpinist, Mr. Raymond Lambert, who conquered the "white dome" peak, 25,000 feet-high, in the Langtang range said he thought what was believed to be Snowman was probably an over size monkey. He said there were many monkeys in the Himalayas between the heights of 12,000 and 20,000 feet and in Langtang he had seen them at 12,000 feet during heavy snowfall. They were brown in colour and small of size.

Talking of animal life in the Himalayas, Mr. Lambert said a pair of crows regularly visited their camps in Langtang till they reached 16,500 feet. In 1952 he had seen a crow at 23,700 feet.

Both Mr. Lambert and Canon Detry saw a strange quadruped, about 3 feet long, with black

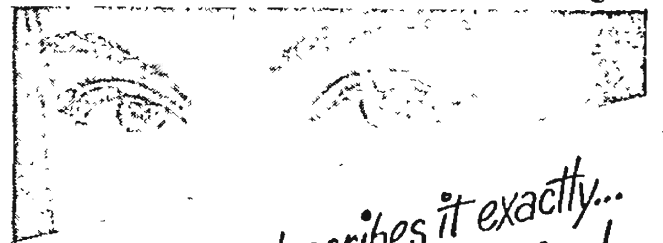
and white stripes, climbing the stiff cliffs with "amazing speed" on their way to Langtang last April. It looked like a very big wild cat.

The crisis within the Praja Socialist Party has deepened. The National Executive of the Party which met at Delhi decided to suspend the party executive in Uttar Pradesh and appoint an *ad hoc* committee to manage the Party affairs in that State. The State executive had decided to hold its annual convention under the chairmanship of Shree Madhu Limaye, a dismissed member of the Party. The State executive refused to obey the instructions issued by the National Executive, not to have anything to do with Shree Limaye. The National Executive also endorsed the decision of Bombay P.S.P. executive to suspend Shree Limaye for indiscipline.

This rift within the Party in the P.S.P.'s stronghold, Uttar Pradesh, may prove fatal to its continuing existence. The dismissed executive seemed to be determined to hold its convention under the chairmanship of Shree Limaye. Thus the rift between the two factions will widen. While the U. P. unit has staged a revolt against

its parent body to demonstrate its disapproval of the latter's policy and action in suspending Shree Limaye, resignations from the Party are reported from Bhopal, Madhya Pradesh, Vindhya Pradesh and Bombay.

The ideological feud between Shree Ashoka Mehta and Dr. Ram Manohar Lohia has only precipitated a situation which is symptomatic of the fundamental weakness of the P.S.P.'s ideology. Between the Communists on the left and the Congress, led by a progressive and acknowledged socialist of the stature of Mr. Nehru and wedded to a socialist pattern of society, on the right, the P.S.P. finds hardly any platform of its own to stand upon. Its socialism had already been compromised when the socialist Party merged with Acharya Kripalani's Praja Party whose differences with the Congress could hardly be considered ideological and primarily arose out of a clash of personalities. Nor was the tendency towards spiritualistic renunciation betrayed by some of the Party's tallest leaders helped the Party to build itself up in a world of materialist politics. The loud bickerings between its two stalwarts have only aggravated the demoralisation in the Party.

The name describes it exactly...
Sunbeam is tinned Sunshine!
Spreads so easily, too. And it
shines...and shines...and shines

For floors and furniture

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO. (PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.
155/7 Warwick Avenue
DURBAN.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

&
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

FOR
RUBBER STAMPS
AND

PRINTING

CONTACT

**STANDARD
PRINTING PRESS**

GENERAL PRINTERS

AND

RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006

P.O. BOX 2782

TELEGRAPHIC ADDRESS

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં રચાયું.

પુસ્તક-૫૩ મું—અંક ૨૫
તા. ૨૪ જુન, ૧૯૫૫.
બુક નક્કલ પેની ૬.
૧૨ શુક્રવારે બહાર ૫૩ છે.

સત્યમાં કયું બળ છે ?

(શ્રી. જીગતરામ દવે)

સત્ય એ નારાયણ છે, આત્માનો ગુણ છે. અગ્નિમાં ગરમી રહેલી છે તેવો તે ગુણ મનુષ્યમાં રહેલો જ છે. તેથી દરેક માણસ સ્વભાવથીજ સત્યનો પુનરી છે. સત્ય પાસે તેનું મસ્તક નમ્યા વગર રહી શકતું જ નથી. જુદા માણસે ગમે તેટલાં હથિયારો સંખ્યા હોય અને ગમે તેવું રાજ્યસત્તાનું બખ્તર પહેયું હોય, ગમે તેવી મુક્ત દ્વિગીરી ઇન્દ્ર બળમાં તેણે પોતાનું મુખરૂપ ઢાંક્યું હોય, પણ સત્ય પાસે તે શરમાઈ જાય છે, ઝંખવાણો પડી જાય છે, તેના હાથમાંથી હથિયાર વાપરવાનું જોર ઓસરી જાય છે, તેના મનમાંથી મુક્તદ્વિગીરી નું કપટ ચિરાઈ જાય છે, તેની છાતીમાંથી પુન્નસનું ઝેર શમી જાય છે.

આ સાંભળી હસશે નહિ. તે શ્રદ્ધાથી માનો. તમારા અંગત જીવનમાં, કુટુંબમાં, ધંધામાં, સમાજમાં તપાસો. જ્યાં જોશો ત્યાં શું સત્યાનુષ્ઠ માણસ મટે માન નથી? તેની સાથે લોકોનું વર્તન જુદી જ જાતનું નથી હોતું? ખીનઓના ધન કે બળથી દબાઈને લોકો જે કરવા તઈયાર નહિ થાય તે તેના એક વચનથી કરવા તઈયાર થઈ જતા નથી? તેની આંખ જોઈ જુદાઓ ચુપ થઈ જતા નથી? ગુંડા તોફાનીઓ ડાહ્યા અને કહાગરા થઈ જતા નથી? ઉધાઓ સવળા થઈ જતા નથી?

આનો પરચો ગાંધીજી જેવાઓના જીવનમાં તો કાણે કાણે મળે છે. પણ આજે તમે તે જેવા તેમની તરફ ન જશો. એ તેમના મહાત્માપણાનો પ્રભાવ છે, એવો તમે નાહકનો ભ્રમ ન કરી બેસશો. તમારી આસપાસ-ધરમાં, ફળિયામાં, ગામમાંજ નજર નાખો. કોઈને કોઈ સત્ય ઉપાસક ત્યાં હોયજ છે. ક્યાંક કોઈ આદમી હશે, ક્યાંક કોઈ સ્ત્રી હશે, ક્યાંક કોઈ બાળક પણ હોઈ શકે છે, જેના સત્ય બળથી આવાં આવાં ન માની શકાય તેવાં પરિણામો આવે છે.

સત્યના બળનું આડું દર્શન તમને પ્રત્યક્ષ થાય, તો પણ શું તમે માનવા તઈયાર થશો નહિ, કે ખીન બળો જેવું જ તે પણ એક બળ છે? સત્ય એ ગુરૂવાકર્ષણ જેવુંજ, વીજળી જેવુંજ એક બળ છે. તેનાથી વધારે અદ્ભુત ગુણોવાળું અને વધારે સૂક્ષ્મ, તેથી જ વધારે તેજ, એવું તે બળ છે.

★

માણસના આત્માને તમે કાયદા ઓ વડે ઉત્તર કરી શકતા નથી તેમ દમનથી તોડી શકતા નથી.
—સી. ઇ. એમ. લેક.

—૦—

જીવનની એક કશ્ચમાં કશ્ચ ઘટના હોય તો તે એ છે કે ગમે તેટલો તમે પ્રયત્ન કરશો છતાં લોકોને ખાત્રી પુર્વક સુખી કરી નહિ શકો. પરંતુ દુઃખી ખાત્રીપુર્વક હમેશાં કરી શકશો.
—ચોમસ હકસલી.

—૦—

સાધ્ય પવિત્ર હોય એટલે સાધન જો તેનું ચાલે એવો એક ભ્રમ આદિકાળથી આજ સુધી ચાલતો આવેલો છે. પરંતુ શાસ્ત્ર કહે છે કે સાધનમાં રહેલી અપવિત્રતા સાધ્યને હૃપિત કર્યા વિના રહેતી નથી.

★

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૪ જુન, ૧૯૫૫.

બ્રીટન તરફથી મળેલું પાણીચું

યુનીયનની સરહદ ઉપર આવેલા બ્રીટીશ પ્રોટેક્ટરેટો બમ્બોલેન્ડ, બેન્ગાલાલેન્ડ અને રાજાસ્થાનને યુનીયન સાથે જોડી દેવાની યુનીયન સરકાર તરફથી લાંબી મુદતથી ચળવળ ચાલી રહી છે, તેના સંબંધમાં યુનીયનના વડા પ્રધાન મી. એ. એ. રૂઝવેલ્ટે અગ્રે અહવાદીયે સેનેટમાં જાણવા બ્રેજ ઢકીકતો કહી દીધો. વડા પ્રધાન ના કહેવા મુજબ એ બાબતમાં બ્રીટીશ સરકારે એવો મત દર્શાવ્યો છે કે, “પ્રોટેક્ટરેટોના જીવિષ્ણના સવાલપર મસલતો વધુ આગળ ચલાવવાને માટે આ યોગ્ય સમય નથી.” અને સરકારો વચ્ચે ચર્ચા પત્રબ્યવહારનો વીખતો જો કે પ્રધાને આપેલી નથી કારણ કે તે “ખાનગી હતો.” છતાં તેમણે જે જાણવેલું છે તે પરથી અંદર નો ભેદ કળી શકાય છે. પ્રોટેક્ટરેટોને વરખોની સામે નાખી નહિ દેવાને બ્રીટીશ સરકારે નિશ્ચય કર્યો એ ત્યાં ના આફ્રિકનેના સહભાગ્ય છે. હાલના સંજોગોમાં જો પ્રોટેક્ટરેટો યુનીયનને સોંપી દેવામાં આવ્યા હોત તો નરર વચ્ચે સામે નાખી દેવા જેવું જ યાત. યુનીયનની અંદરની ગોરી પ્રળનો સોટો વર્ષ નીચારે હાલના તંત્ર નીચે રહેવા પુશી નથી ત્યારે બિચારા અવાજ વગરના આફ્રિકનેની વાત જ ક્યાં કરવી. ધણીજ વ. જુબીની વાત છે કે આને જે વસ્તુરિયત પ્રવર્તી રહી છે તે જોતાં છતાં વડા પ્રધાન એવું કહેવાની મુદ્દતા કરી શકે છે :

સ્વામી વંસવાદ કરવા દેવામાં નહિ આવે અને યુરોપીયનોના લાભોને એ લસાએને ખીલવવા દેવામાં નહિ આવે.

કરોળીયો માખીને પોતાના હીવાન ખાનામાં આવવાનું આમંત્રણ આપતો હોવા જેવી આ વાત યથા વડા પ્રધાન યુનીયનના નેટીવ પ્રત્યેની “સુદર વર્તણુક”ની વાત કરે છે અને કહે છે કે, “તેનો પુરાવો એ છે કે આ દેશ આખા દક્ષિણ આફ્રિકાના નેટીવોને માટે લોહચુંબક સમાન યથા પડ્યો છે, જ્યાં તેઓનો ચાલુ ધોષ વહી રહ્યો છે.” ઢકીકતમાં લોહો આ દેશ પ્રત્યે આકર્ષાય છે તેવું કારણ તેની વર્તણુક નથી પરંતુ તેવું સોવું છે. ધણા ગોરા જો પશુ કેવળ આર્થિક કારણોસર જ આ દેશ તરફ આકર્ષાય છે. પરંતુ માનવી એકલી રોટી પર નબી ચકતો નથી. ગોરાઓના સહભાગ્ય છે કે તેઓ સંપૂર્ણ નાગરીકત્વના હોય મેળવી શકે છે અને રાજ્યતંત્રમાં ફિરસો ધરાવી શકે છે. એ વસ્તુરિયત આફ્રિકનેને વિષે નથી, તેમ સામાન્ય રીતે બીન-ગોરાઓને વિષે નથી.

યુનીયનમાં વસતા આફ્રિકને પ્રત્યેની વર્તણુક “સુદર” નથી તેનો સ્પષ્ટ પુરાવો એ ઢકીકતમાં રહેલો છે કે, કહી જાણવામાં આવેલો નથી એવો આને તેઓમાં અસંતોષ પ્રવર્તી રહેલો છે અને તેઓપર અંકુશ મુકવાને સરકાર ને ધણાજ દુલખી કાપવા કરવા પડેલા છે. પ્રોટેક્ટરેટોના આફ્રિકનેને જે યુનીયનના આફ્રિકનેને તેઓના પોતા ના લતાઓમાં રાખવામાં આવી રહ્યા છે તેવી રીતે જ રાખવામાં આવવાના હોય તો એ કંઈ તેઓને આખાસન લેવા જેવી બાબત નથી. આદિ તે તેઓને સુપરીન્ટેન્ડેન્સના અંકુશ નીચે કેહીઓની જેમ રાખવામાં આવે છે અને તેઓના ઉપર વળી નેટીવ એફેસ ના પ્રધાનને અંકુશ રહે છે-જે ચિત્ર બહુ આકર્ષનારું નહિ જણાય.

વડા પ્રધાનના કહેવા મુજબ પ્રોટેક્ટરેટોને નેટીવ રીઝર્વે ખનાવી દેવામાં આવશે અને “યુરોપીયનેને ત્યાં વસવા દેવામાં નહિ આવે અને એ લતાઓને યુરોપીયનેના લાભોને માટે ખીલવવામાં નહિ આવે.” ગોરા રાજ્યશક્તિઓની સત્વનિષ્ઠાની કસોટી જોહાનીસનમના વેસ્ટન એરીયાને વિષે તેઓ જે કરી રહ્યા છે તેનાપરથી યર્ષ શકે છે. એ

લતાઓની આસપાસ રહેતા ગોરાઓને માટે જગ્યા કરવાને આફ્રિકનેનેને જે રીતે ત્યાંથી હાંકી કાઢવામાં આવી રહ્યા છે અને જમીન માલીકોના હોય પશુ તેઓની પાસેથી છીનવી લેવામાં આવી રહ્યા છે એ ઢકીકત બાગ્યેજ તેઓને આશા આપનારી કે મુરેક્ષિતતા આપનારી જણાય. જે વસ્તુઓ નહિ કરવાનું વડા પ્રધાન વચન આપી રહ્યા છે એજ વસ્તુ આને તેઓની નજર સામે જ યથા રહી છે.

આફ્રિકનેનો અને સામાન્ય રીતે બીન-ગોરાઓનો ઇતિહાસ એ વચન જાનનો, વિશ્વાસઘાતનો અને શયમ અને દમનનો ઇતિહાસ છે. આ આરોપ કોષ્ટ પશુ અમુક પક્ષની સામે નથી મુકાયો. રાજ્ય કરતી ગોરી પ્રળની એ મૂળથીજ ચાલતી આવેલી નીતી છે. તદ્દાવત માત્ર પ્રમાણમાં રહેલો છે જેમાં હાલની સરકાર સૌ કરતાં ચડી મધ છે.

અને હગારે એમ કહેવા નથી ઇચ્છતા કે પ્રોટેક્ટરેટોમાં આફ્રિકનેની રિયતિ જોષ્ટ્યે તેવી છે. પરંતુ બ્રીટીશ સરકારની નીતી દેખીતી રીતે સુધરતી જાય છે જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારની નીતી દેખીતી રીતે દિન પર દિન બગડતી જાય છે.

પ્રોટેક્ટરેટોના સંબંધમાં બ્રીટીશ સરકારે યુનીયન સરકારને આપેલા જવાબમાં “બીન-ગોરાઓને” ધણો જ સંતોષ થશે. આશા રાખવામાં આવે છે કે તે મક્કમ રહેશે અને અર્થ લાભથી નહિ પરંતુ પોતાની દેયતંત્રે ઇન્સાદ આપવાની બાવનાથી તે ત્રેરાશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીની કોક્સ મળી અને તે કોક્સે ખીલું નિવેદન કર્યું જે સાથે જ વિરોધીઓ સંમત થયા પરંતુ ડો. ક્રીડમેન સંમત નહિ યથા શક્યા. તેમને લાગ્યું કે એ વસ્તુમાં પ્રમાણિકતા નહોતી. સીધા અને સરળ પ્રકરનો હા કે ના નો સીધા અને સરળ જવાબજ હોય શકે. પરિણામ એ આવ્યું છે કે યુનાઇટેડ પાર્ટીની કોક્સે ડો. ક્રીડમેનને પાલીમેન્ટરી કોક્સમાંથી બરતરફ કર્યા છે.

ડો. ક્રીડમેનને પોતે લીધેલાં પગલાં માટે જરાયે શરમાવાનું કારણ નથી. તેઓ જર્વ લાઇ શકે છે કે મી. ગોરીસ અલેક્ઝાન્ડર અને મી. જે. એચ. હોફમેયરના જેવી બાહોશ અને પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિઓનું તેઓ અતુકરણ કરી શક્યા છે. અમારે કહેવાની બાગ્યેજ જરૂર હોય કે બીન-ગોરાઓ, એક પશુ અપવાદ વિના, અને સમજદાર યુરોપીયનોના પશુ મોટા વર્ગ ડો. ક્રીડમેને લીધેલાં હોંમતબધાં પગલાંને માટે તેમને અબિનંદ આવે છે. ડો. ક્રીડમેનની આપણે ખરી કદર તો જોઈ કરેલી જણાશે જે આપણે પોતે એવી જવાબદારીના બાનથી વર્તીશું કે જેથી ડો. ક્રીડમેન જેવાને આપણે એવકા ન નીવડીવા સાથે તેમના જેવા ખીનજોની પશુ મૈત્રી સંપાદન કરી શકીએ.

નોંધ

એપાર્ટહેડનો વિરોધ

એમ-સમાં મળેલી જનુરીરોની આંતર રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસમાં હોંઠના પ્રતિનિધિ શ્રી પ્રથોત્તમ ત્રીકમદાસે એક ઠરાવ મુક્યો હતો કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારની એપાર્ટહેડની નીતીનો અંત લાવવાં યુનાઇટેડ નેશન્સે અસરકારક પગલાં લેવાં જોષ્ટ્યે. દક્ષિણ આફ્રિકાના એક સોલીસીટર શ્રી ચાર્લ્સ ક્રીડમેને ઠરાવ નો વિરોધ કરતાં કહ્યું હતું કે આપણે અહિં ખાનગી દરજ્જામાં જોષ્ટ્યે આપણા દેશ કે પ્રળનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવવાનો આપણને અધિકાર નથી.”

હરકરમાં વણુલેદ.

યુનીયન સરકારની નીતી દક્ષિણ આફ્રિકામાં બીન-ગોરાઓને શર્યા નહિ આપવાની છે. એટલે બીન-ગોરાઓથી યુદને પ્રસંગે ખીલુ મજુરી કરી શકાશે પરંતુ હથીયારથી લડી નહિ શકાય. આ સંબંધમાં સેનેટમાં યુનાઇટેડ પાર્ટીના સભ્ય સેનેટર જે. એમ. કાનરાડીએ વડા પ્રધાનને પ્રશ્ન પુછ્યો હતો કે આફ્રિકાના અન્ય ભાગોમાં જ્યાં કાળા ઝીને હથીયાર આપવામાં આવે છે અને યુદને સમયે ગોરા ને કાળા સાથે રહીને લડે છે ત્યાં જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકા (અનુસંધાન પાનાનું ૨૨૮)

પ્રમાણિકપણાની કીમત

આ એવા દિવસો છે કે જ્યારે માણસે પ્રમાણિકપણે પોતાનું જીવન ગુજારવું હોય. સિદ્ધાંતો પોતાના અને પાળવા હોય, ન્યાય અને અલભ-સંસારને માટે ઉભા રહેવું હોય તો તેની બારે કીમત આપવી પડે છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીના પાલીમેન્ટના દિલ્લેખા ના સભ્ય ડો. બરનાડ ક્રીડમેનને એ કીમત આપવી પડી છે. વિરોધ પેક્ષ ના નેતા મી. જે. એ. એન. રૂઝવેલ્ટેને જ્યારે એક સીધા પ્રશ્ન પુછવામાં આવ્યો કે, યુનાઇટેડ પાર્ટીને સનામાં આવે તો રાંબણી વોટરોને તે ફરી સમાન મત વત્રક ઉપર મુકશે કે નહિ, ત્યારે તેનો જવાબ હા કે નાનો સીધા આપવામાં આવેલો જોષ્ટ્યે હતો. તેને બહુસે મી. રૂઝવેલ્ટે લાણુ સચરક નિવેદન કર્યું, જેનો કથો અર્થજ નહોતો. આથી ડો. ક્રીડમેન અને તેમની સાથે ખીલુ જ સંજોગેને આદું લાગ્યું અને તેઓએ મી. રૂઝવેલ્ટેની વલણ સામે વિરોધ દર્શાવ્યો.

આપણો ખોરાક

(લેખક : ખોરાકનો અનુભવી)

વૈજ્ઞાનિક શોધોએ કરેલી અનેક ખરાબી ઝોમોની એક લોહોનું આરોગ્ય ખરાબી નાખવાની છે.

આજથી આગાંસ પચાસ વર્ષ પૂર્વે ન્યારે વાહન વ્યવહાર નહોતો તેમજ જીવનની બીજી સગવડો નહોતી ત્યારે લોહો તંદુરસ્ત હતા. શારિરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક સુખ ભોગવતા હતા. આજે એ સધળું લગભગ નાશ પામ્યું છે. શરીર સ્વસ્થ ન હોય એટલે મન સ્વસ્થ ન હોય અને મન સ્વસ્થ ન હોય એટલે આધ્યાત્મિક સ્વસ્થતા ક્યાંથીજ આવી શકે?

લોહો કહે છે દુનીયાએ ફટલી બધી પ્રગતી કરી છે? પરંતુ હકીકતમાં અવગતી કરેલી છે. ઉલ્લોગો બલે વધ્યા હોય, પગે ચાલતા હતા તેને બદલે બલે ત્રિમાનોમાં ઉડના હોય, પૈસાની બલે રેલમ છેલ હોય પરંતુ એ સધળું ભોગવવાને શરીરની સ્વસ્થતાજ ન હોય તો પછી એ કાર્યનું શું?

ધણા પૈસાદાર લોહો છે કે જેમને ત્યાં કશી વાતની ખોટ નથી. પરંતુ ચોવીસે કલાક દાકતરોની દેખરેખ નીચે રહેવું પડે છે અને ડવાના ખાટલા અને ઈન્જેક્શનો તેઓનો ખોરાક હોય છે.

તેનું કારણ માત્ર એજ છે કે આપણે કુદરતના નીચમની વિરુદ્ધ ચાલી રહ્યા છીએ. ઇન્ધરે હાથ, પગ, કાન, નાક, મોઢું વિગેરે વાપરવા અને તેનો સદુપયોગ કરવા આપણા છે આપણે તેનો કુરુપયોગ કરીએ છીએ. પચાસ વર્ષ પૂર્વે લોહોને એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ ફરજીયાત પગે ચાલીને જવું પડતું હતું. જેથી તેટલી કસરત થતી હતી. પરિણામે જૂખ લાગતી હતી. સાદો ખોરાક મોઢો લાગતો હતો અને તે પચાવી શકતા હતા. અને લોહોને સામાજિક ધાર્મિક વિગેરે કાર્યોને માટે પુષ્કળ વખત મળતો હતો. આજે આપણા પગ કપાઈ ગયા છે. વાહન વિના આપણું આખું તંત્ર અટકી પડે છે. અને તેમ જીવન નશ્વરાશની તો વાતજ નહિ. નિરાંતે બેસી ખાવાનો પણ વખત મળતો નથી. શું આજે છીએ તે જોવાનો પણ વખત નથી મળતો. આજે છીએ ખરા પણ સ્વદેશી ખરી ખર્ષ છે. કુદરતી સ્વાદ પારખી શકતા નથી તેથી મરચાં મસાલાને, ઉપયોગ કરી પરાણે સ્વાદ લાવવો પડે છે. અને તોયે સંતોષ તો થતો જ નથી. માથું દુઃખે છે, પેટ દુઃખે છે, કમર દુઃખે છે, ખાંધેલું પચતું નથી, જાતી દુઃખે છે, શેરોનરી

શોખોસીસ થાય છે-એ તો સાધારણ વસ્તુ થતી જાય છે, મીઠી પંચાણનું દરદ થાય છે. અને પછી ઇન્જેક્શનો ઈન્જેક્શનો લીધે રાખો અને ખાધે રાખો!

પૈસાને ખાતર વેપારીઓ સત્યા નાથ વાળી રહ્યા છે. જેમ સીનેમાં દિતકર શીલ્મો ખતાવવાને બદલે-લોહો ને રૂચે તેવી શીલ્મો ખતાવાય છે તેવી જ રીતે વેપારીઓ દિતકર વસ્તુઓ વેચવાને બદલે લોહોને પ્રાય લાગે તેવી વસ્તુઓ વધારતાજ જાય છે. રીક્ષાધન યએલી તરફ તરફની ખાલ વસ્તુઓ આજે ખતરમાં એટલી બધી તદ્દયાર છે અને તેની જલ્દરાતો પણ એટલી થાય છે કે લોહો એ રીક્ષાધન યએલી વસ્તુઓ-જે ખરી રીતે સત્વરીન ખતાવાયેલી હોય છે, તેનો છુટ થી ઉપયોગ કરી રહ્યા છે. આગલા જમાનામાં આપણે ગોળનો ઉપયોગ કરતા હતા. આજે રીક્ષાધન યએલી ઉલ્લોગો દેખાતી ચીની વિના વાતજ નહિ. મેલી દેખાતી પરંતુ સત્વરી બરેલી જાહિન ચીની તો ગરીબ લોહો વાપરે. શાવકારના ધરમાં એ ન શોભે. (જે કે ગોરાઓ આપણા કરતાં એ ખાખતમાં વધારે સમૃદ્ધ છે અને જાહિન ચીનીથી સુખાતા નથી બલકે તેનો છુટથી ઉપયોગ કરે છે).

આટો પણ સરેદ જ વાપરીયું જાહિન દોહો નહિ મને. ન્યારે સત્ત તો જાહિનમાંજ બરેલું છે અને સરેદ માં કશું સત્ત હોતું જ નથી. આ દેશમાં તો તાગનું ફળ પુષ્કળ અને પ્રમાણમાં સસતાં મળે છે. પરંતુ ચટણી, અથાણાં ખાતાં પરવારીએ ત્યારે ફળનો વારો આવે ને?

પીણામાં આખું પાણી અથવા તો પાકાં ફળના રસની જગ્યાએ સન, કશ, મુનકસ, મોઢો મોલા અને પેપરી મોલાએ ઘર ઘાલ્યું છે. એ હજુ એા હું હતું કે હવે ગોવાવા ફીક નીકળ્યું છે અને તે ખતાવનારાઓએ દરેક દરેક રુક્ષમાં તેની જલ્દરાત કરી છે કે તે વીટામીનસથી એટલું બરેલું છે કે બીજાં બધાં ફીકોને આંટી દે. અને ફેળવણી ખાતાંએ આંખ મીંચીને રુક્ષોમાં તેનો પ્રચાર કરવાની સુચના આપેલી છે. હકીકતમાં એ પીણાં બધાંજ ત્યાજ્ય છે. કારણ તંદુર તી ને તુકસાન કરનારા છે. અને એજ રીતે ટીનોમાં અચાલેલી સધળી વસ્તુ આ તુકસાનકારક છે. તાગનું એરંજ, ગેપકુટ, એપ્સ, ટમાટાના રસોમાં નેટલું સત્ત છે તેટલું બીજા કશામાં નથી અને તે નાના, મોટા-સોને માટે ચુષ્કારી છે. મા ખાપો જો ખાળોનું

દિત ચાહતા હોય તો તેઓને મોઢા પણ ખતના મીનરલો પીતાં અટકાવી દેવા જોઈએ. પણ ખાખાપો પોતેજ પીતા હોય પછી ખાળોને ખંધન શી રીતે કરી શકાય.

જેમ અને તેમ ખુલ્લી હવા, સાદો અને પુષ્ટીકારક ખોરાક અને પુરતા પ્રમાણમાં કસરત એ ત્રણ વસ્તુઓને બરાબર ધ્યાન દેવામાં આવે તો રોગો તું પ્રમાણ ઘણુંજ ઓછું યજ જાય. હા, દાકતરોને અને દવાઓ ખતાવનારા અને વેચનારાઓને ખોટ જાય ખરી. પરંતુ તેમની દયા ખાવી હોય તો પછી દારના પીતાંવાળાઓ અને અશીણના વેપારીઓએ શી યુનેગારી કરી?

સીમરેટો તો એટલું ઘર ઘાલ્યું છે કે નાના ૧૨-૧૩ વર્ષના છોકરાઓ અને સ્ત્રીઓ પણ છુટથી સીમરેટો પીતી યજ મજ છે. ગોરાના સમાજમાં તો એ સડો છેજ પરંતુ આપણો સમાજ પણ દિન પર દિન લેપાતો જાય છે. સીમરેટ પીનારને બીજાની સગવડ અમલગની કરી પરવા દોતી નથી. અને હવે તો મેન રમોકર ખતના જાય છે, એટલે કે એક પુરી યજ તેવીજ બીજી સજખાવીજ છે. અને તેમાં કેમ જલ્લે બહાદુરી હોય તેમ મર્વ લે છે. બીડીના તેઓ ફેટલા શુદ્ધામ બનેલા છે અને તેના વિના તેઓની મગજ શક્તિ ફેટલી જાય ખતી જાય છે એ તેઓ જોઈ શકતા નથી. સૌથી આશ્ચર્યકારક તો એ છે કે ઈંગ્લેન્ડના નેતાઓ જુજ અપવાદ સિવાય એટલી સીમરેટો પીનારા છે કે આઝાદીની ખુમો પાડે છે પરંતુ સીમરેટ જેવી તુચ્છ વસ્તુના તેઓ ફેટલા શુદ્ધામ છે એ તેઓ જોઈ શકતા નથી. તેનાઓજ આવા હોય ત્યાં પછી સાધારણ જનસમાજની વાતજ ક્યાં કરવી?

આ સઘળી વસ્તુઓને સમાજ સુધારણાએ ગંભીર ધ્યાન દેવાની જરૂર છે.

ખોરાકની બાબતમાં 'નાટોલ મરકકુરી' માં એક સ્ત્રી ડાયેટીશ્પને કહ્યું છે કે ખોરાક શું કહેવાય એ આજે ઘણા ખરા લોહો જાણતાજ નથી. ખાધા વિના ચાલેજ નહિ તેથી તેઓ ખાય છે અને તેના પુષ્ટીકારક કે અપુષ્ટી કારકપણનો તેઓ કશો ખ્યાલ કરતા નથી. આધુનિક જીવન ખોરાક ની ટેવોને વિષે લોહોમાં એક જાતનો પ્રમાદ દાખલ યજ ગયો છે. અને લોહો- પોતાના આરોગ્યના બોજો પોતાના ખોરાકને વિષે બેપરવાજ ખતાવી રહ્યા છે. આરોગ્યનું ધોરણ ઉતરી જવાનું એક કારણ તે એ કહે છે કે, લોહોને ખોરાક બરાબર રાંધતા અને તેમાંથી બધું સત્ત ગ્રહણ કરી લેવા આવડતું નથી.

તાગનું ફળોનું સેલેજ ખતાવવાનો આજે બહુ થોડો વિચાર કરે છે. કુટના ટીનો ખોલી દોષાં એટલે બસ થયું. પરંતુ તેમાં ઈજા જાતના વીટામીનસ દોષાંજ નથી.

ખાળકો પણ પ્રમાદનો મોટોરો પાસેથી વારસો લઇ રહ્યાં છે ઘણા ખાળકો તાગનું એરંજના રસના કરતાં મીનરલની ખાટલી વધારે પસંદ કરશે. ખોરાકની શુદ્ધતાની અંજઠમાં આપણે તેની અંદરનું ઘણું સત્ત યુમાતી ઇજાએ છીએ.

પચાસ વર્ષ પૂર્વે લોહો પોતાનો ખોરાક જંતુ શુદ્ધ કરવાની ખટખટ કરતા નહોતા. આથી તેઓ તુકસાન કારક જંતુઓથી યુક્ત રહેતા હતા. આજે ખોરાકમાંથી જંતુઓ-એટલેકે વીટામીનસ દુર. કરવાની જલ્લે વર્તી રહી છે અને પેનીસીલીન વિગેરેથી આપણા શરીરની અંદરના જંતુઓને આપણે મારી નાખી રહ્યા છીએ.

ફેટલી હદ સુધી આપણે ખોટી જાતનો ખોરાક લઈ રહ્યા છીએ તે જાતરમાં મોટા પ્રમાણમાં વેચાતી વીટામીન પીલ્સપારથી સાખીત થાય છે.

આજે સીરોર જુડી જુડી જાતની એ અને ડી વીટામીન પીલ્સ વેચાઈ રહી છે. તેની માંગ ને એટલી બધી નહિ હોત તો આટલા મોટા જમામાં તે ખતાવાતજ નહિ.

લોહો ખરી જાતના ખોરાકનો વિચાર નહિ કરતાં રીક્ષાધન યએલી ઘણી વસ્તુઓ ખાય છે. ટીનોમાં આથેલી અને રીક્રોનરેટમાં મુકેલી વસ્તુઓ જરૂર મહેનત ઓખી કરનારી છે પરંતુ તેથી આરોગ્યનું ધોરણ સુધધું નથી.

લુકકાપીંમ, ઇનકમ ટેકસ રીટ-સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો :

આર. વીઠ્ઠલ

૨૧૩ મેટ્રોસા ડાઉસ, ૧૭ કમીશનર સ્ટ્રીટ, સેકન્ડ ફ્લોર, ફરૌસ્ટાહિન, બેહાનીસબર્મ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

વેચવાના છે

નવસારી સ્ટેશન રોડ પર, ખતરમાં ત્યા સોસાયટીઓમાં મહાન અગર ખુલ્લા ખોટ લેવા માટે અગર નેશનલ સેવિંગ્સ સર્ટિફિકેટ (આવક વેરાથી યુક્ત જ્યાજ) ખરીદવા લખો:

એમ: જનાર્દન ભટ્ટ.
Authorised Agent For
Government of India
National Saving Certificate.
ખાળા સાહેબની હવેલી,
Navsari, Bombay, India.

નાંધ અને સમાચાર

લશ્કરમાં વૈષ્ણિક

(૨૨૬માં પાનાનું અનુસંધાન)

કાના લશ્કરને લડતા જવાનો વખત આવશે સર તે શું કરશે. શું દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરા લશ્કરને કાળાઓની સાથે રહીને અથવા તેઓની સરદારી નીચે લડવું પડશે?

વડા પ્રધાને કહ્યું: મયાં યુદ્ધમાં તેઓએ શું કયું હતું?—તે કાળા ઓની સાથે રહીને લડ્યા હતા.

મતજનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો વર્ણ-બેદ દક્ષિણ આફ્રિકાની બહાર ચાલશે નહિ.

સેનેટ ધીલ

પાર્લામેન્ટની હાલની બેઠકમાં સર-કરે મેળવેલી મોટામાં મોટી સિદ્ધિ સેનેટ બીલ પાસ થઈ ગયું છે. વડા પ્રધાન ટુકે સમય પર જ બોલી મયા હતા કે દક્ષિણ આફ્રિકાનો જેવો લોકશાહી દેશ તેમણે કુનીયામાં બીજાં એક જાણે નથી. આ કહેવાતા લોકશાહી દેસમાં જુલમજુલમાં રિવાજ એવો હશે કે પાર્લામેન્ટમાં લાવવામાં આવનાર બંધો પ.લમિન્ટની બેઠક શરૂ થાય તેની બે ત્રણ અઠવાડિયા પહેલાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવતાં હતાં જેથી એ બીજાની વિચારથી લોકો જાણકાર થઈ શકે. પરંતુ જ્યારે, હાલની સરકાર અમલમાં આવી છે ત્યારથી એ રિવાજને તિલાંજલી અપાઈ છે. અસન તકરારી બીલો પણ તે પાર્લામેન્ટમાં પહેલાં વાચનમાંથી પસાર

થઈ ગયા બાદ પ્રવચનમાં આવી છે. અને હવે તે તેનાથી પુરતા વાકેફ નહિ થયા હોય ત્યાં બધાં વાંચને માંથી પસાર થઈ કાયદા બની જાય છે. કાયદા સાધારણ રીતે પ્રવચન લાખને માટે બને છે નહિ કે તેના ગેરલાખને માટે. આજે તે તે અમુક પક્ષને સત્તામાં રાખવાને અને એ પક્ષને પોતાની મુનસુખીમાં આવે એ રીતે રાજ્ય ચલાવવાને કરવામાં આવતા જાય છે. પ્રવચની સુખાકારીનો ખ્યાલ કરવામાં આવતો જ નથી. જે બીન-ગોરાઓને મજુલામાં આવે તે એક કહેડ બીન-ગોરાઓ અને ગોરા ઓનો મોટો વર્ગ સેનેટ બીલથી સખત વિરુદ્ધ છે. પરંતુ તેઓની લામણીઓની કશી પરવા કરવામાં નથી આવી. ધરવામાં આવ્યું હતું કે દેશની પ્રવચના આટલા વિરાળ વખતે જેની સામે પ્રચંડ વિરોધ છે, તેવાં બીલને ઓછામાં ઓછા ગરબર-જનરલ તુરતમાં સંમતિ નહિ જ આવે. પરંતુ કેમ જાણે સઘળી ગોઠવણો અમાઉથી જ થઈ ચુકેલી ન હોય તેમ હડીતારમાં તેને ગરબર જનરલ ની સંમતિ પણ મળી ગઈ અને આજે તે કાયદો બની ગયો, અને તે સાથે રાજ્યોઓનો સમાન મત પત્રકપરનો મતાધીકારનો રોકા જુનો દુક છાનવી લેવાયો છે. બીજાં શું શું અનિષ્ટો થશે એ તેા હવે પછી ખચર પડશે.

માનવ જીવન

મનુષ્યની મોટામાં મોટી પૂંજ કે સંપત્તિ કંઈક તેા તે જીવન જ છે. ધન, ભોજન, પ્રતિષ્ઠા વગેરે સૌ ઠાંઠા બીજી વસ્તુઓ છે એ બધી જીવન માટે છે. એટલે મુખ્ય વસ્તુ જીવન છે અને બીજી બધી વસ્તુઓ જીવન માટે છે.

દેહાત તરીકે કપડાં શરીર માટે છે, શરીર કપડાં માટે નથી. આમ કપડાં સામે નબર રાખીને શરીરની અવગણના કરનાર મૂર્ખ ગણાય. તેથી જ રીતે ધન, સંપત્તિ, પ્રતિષ્ઠા એની તરફ દ્રષ્ટિ રાખીને મુખ્ય વસ્તુ જીવનની અવગણના કરનાર મૂર્ખ જ રહે.

જીવનનું સાધક જે વસ્તુઓથી થાય તે વસ્તુઓ વધુમાં વધુ મેળવવામાં આપણને ધન્યતા લાગવી જોઈએ. જીવનનું સાધક કંઈ વસ્તુઓથી થઈ શકે છે તે આપણે સમજી લઈશું તેા ધ્યેયનિર્ણય કરવામાં આપણી જુલ નહિ થાય. એ દેખીતી વસ્તુ છે કે ધન, વંચન અને પ્રતિષ્ઠાપ્રાપ્તિથી

જીવન સાધક થઈ શકતું નથી. પરંતુ કષ્ટ, દુ:ખ, સમભાવ, વ્યાપકતા ઇત્યાદિ સદ્યજોથી જીવન સાધક બની શકે છે. એ સમજી લઈશું તેા સાચી રીતે ધ્યેયનો નિર્ણય થઈ શકશે.

કપડાં તે સ્વચ્છ કહેવાય કે જેની ઉપર ગાંધ ન હોય. મન તે શુદ્ધ કહેવાય કે જેની ઉપર અહુદ, દલકા અને સ્વાર્થો વિચારો ન હોય. આવી મનની શુદ્ધતા મેળવવા માટે પુરુષાર્થ કરવાની, એટલે ઇરાદાપુર્વક મહેનત કરવાની આવશ્યકતા છે, તેના સિવાય મનમાં વ્યાપકતા આવશે નહિ અને મન સદ્યજોથી વિમૂળિત થશે નહિ. આત્મતત્વનો વિકાસ સદ્યજોના વિકાસ સિવાય અશક્ય છે. જે આચરણથી આ સિદ્ધિ સાધી શકાય તેને જ માનવધર્મ કહી શકાય. અને આવા માનવધર્મનો આધાર સમતાના વર્તન ઉપર છે.

આજે આપણે બધા દુ:ખી છીએ. સદ્યજો માણસ પણ દુ:ખી છે તેનું કારણ એ નથી કે એનામાં સદ્યજો

નથી પરંતુ ન્યાં સુધી સમાજમાં પણ સદ્યજોની ઉણપ છે ત્યાં સુધી આ-પણામાં માનવતા નહીં આવે.

જેનાંથી માનવ માત્રનું કલ્યાણ સિદ્ધ થાય એનું લાભ માનવધર્મ. ધર્મ કોઈનું પણ અદ્ધિત ન કરતાં બધાનું જ હિત કરશે એવી આપણી શ્રદ્ધા હોવી જોઈએ. જે મહાપુરુષોએ માનવજાતિના ઉદ્ધારને માટે વિચાર કર્યો તથા તે પ્રમાણે આચરણ કર્યું તે મહાપુરુષો પેગમ્બરો-સોક્રીટીસ, કાષ્ટર, જુદ, મહાવીર, મહામદ, જરજોરસ સાહેબ તે સહ મહાપુરુષો આપણા બધાનાં છે અને આપણા બધાનાં આદર પાત્ર છે. એમણે પોતાના વર્તનથી અને પોતાના જીવન થી માનવજાતિ માટે સંદેશો આપ્યો છે. એ મહાપુરુષના જીવનસિદ્ધાંતો પોતાના જીવનમાં ઉતારનાર એમના સાચા અનુયાયીઓ કે વારસદારો કહેવાય. આ દ્રષ્ટિએ વિચાર કરીએ તેા સમજશે કે કાષ્ટરના સિદ્ધાંતો જીવનમાં ઉતારવાના પ્રયત્નો કરનાર સાચા ક્રિષ્ણમો કહેવાય અને મહાવીર સ્વામીનાં સિદ્ધાંતો જીવનમાં ઉતારવા માટે પ્રયત્નશીલ જ સાચા જાતો

કહેવાય. મહાત્માઓ અને પેગમ્બરો ઠાંઠા એક દેશનાં નથી કે ઠાંઠા એક ધર્મનાં નથી પણ સમસ્ત વિશ્વના અને આખી માનવજાતિના છે. કારણ કે એમણે જે સંદેશો આપ્યો અને જે જીવનસિદ્ધાંતો પ્રતિપાદન કર્યું તે એક દેશને માટે કે તે દેશની પ્રવચને માટે ન હોઈ સમસ્ત માનવજાતિ માટે કહ્યું.

—કેલાવનાથ.

શ્રીનીકેસ સંસ્થાને મળેલી રકમો

શ્રીનીકેસ સંસ્થાને મળેલી નીચેની રકમો સાબાર રિવકારીએ બીજા: શ્રી. ડી. કે. સોની (ડરબન) પા. ૨-૨-૦, સોની જુરાભાઈ પરપોતમ (ડરબન) પા. ૨-૨-૦, શ્રી. કેશવભાઈ નરસોદભાઈ પટેલ (અમલુમા) પા. ૨-૨-૦, શ્રી. નારણભાઈ ધીળાભાઈ (પેમ્પા) પા. ૧-૧-૦, શ્રી. રામભાઈ જુધીયાભાઈ (લુસાકા) પા. ૧-૧-૦, શ્રી. રણજીભાઈ સોમાભાઈ (જે'બર્ગ) પા. ૨-૨-૦.

Phone 332651 P.O. Box 1549 Tel. Add ENBEEDDEE

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

33 West Street, JOHANNESBURG.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS
HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

દેશમાં તેમજ સુતરાક કાપડ, લુલન જર્સી, લુલ, બાળકો માટેનો ભત ભતનો માલ, પર વપરાશ માટે તેમજ લગાદિ પ્રસંગોએ શુભચાર માટે રીચન વગેરે માટે અમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા બલામણુ છે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રા.) લીમીટેડ

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનનુસબર્ગ.

જોડકા ૧૫૪૯.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઈફ ઓફ કેનેડા

વપરોક્ત કંપનીના ઢમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝન ના સરકાર તરફથી નીમણેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાનુસ્કાર છીએ તેમજ અત્રેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ ભતનું કામકાજ વિના વીલંબે પરીત ગરીબે થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, CAPETOWN
P.O. Box 4624. Phone 32390

વાનપ્રસ્થ આશ્રમની જરૂર

(આચાર્ય વિનોબા ભાવે)

વનમાં અમુક વખતે પતિ તેમ જ પત્ની બંનેએ ધરની જવાબ દારીગી ત્યામ કરવો જોઈએ, એ મોટાં ધર્મશાં છોકરાઓને સોંપવી જોઈએ અને પ્રજ્ઞસેવા કરવામાં પડ્યું જોઈએ. તેઓ એમ કહે નહીં તો તેમના આત્માની ઉન્નતિ અટકી પડશે. આ ધાર્મિક દરજ્જા આપણા પુરુષોએ આપણને શીખવી છે પરંતુ આજે ભાગ્યે જ કોઈ તેનું પાલન કરે છે. શાસ્ત્રોનો આદેશ છે કે છોકરાંને ઘેર છોકરાં યતાં સૌએ પોતાનાં ધરખાર છોડીને સમાજની ઊંજવણીમાં પોતાનો વખત આપવો જોઈએ. આપણા દેશમાં આજે ઊંજવણીનું ઠમલામું ધ કામ પડેલું છે. પણ સારા અને અનુભવી શિક્ષકો મળતા નથી. વેપાર અને ઉદ્યોગ, રાજ્યવહીવટ અથવા જાહેર વ્યવસાયો, રાજકીય પક્ષો અને સામાજિક સંસ્થાઓ વગેરેમાં જેમણે ભારે સિદ્ધિઓ મેળવી હોય એવા વનપ્રસ્થ શિક્ષકો આપણને મળે તો તેઓ આપણાં બાળકોને બીજાં/કોઈ પણ ન આપી શકે એવી ઉત્તમ ઊંજવણી આપી શકે. કાલે એમ બંને કે ચક્રિતશાળી અને અનુભવી માણસો પડિત નેહરૂની જવાબદારી ઉપાડી લઈને તેમને છુટા કરે અને તેઓ જાળોને ઊંજવણી આપવાનું કામ ઉપાડે તો તેમનું જ્ઞાન, તેમની બહાદુરી તથા તેમની સિદ્ધિઓ દ્વારા તેઓ તેમને વીર પુરુષો બનાવી શકે. દાખલા તરીકે ધારો કે ડો. રાધાકૃષ્ણન આવતી કાલે દ્વારેમ થઈ શકે અને પ્રજ્ઞસેવાનું કામ ઉપાડે તો—તેઓ આજે પણ પ્રજ્ઞસેવા જ કરી રહ્યા છે પરંતુ તેઓ સંપૂર્ણપણે રવનંત્ર માનવી તરીકે અને કસા-પણ્ય બોળ વિના— મામડાંઓનાં એથી નવું જ જીવન પેદા થશે. નવું જ ચેતન પ્રગટશે. નેપોલીયને તેમના ઉષ્ણતા દિવસોમાં શાળા ચલાવી હોત તો કેવા મહાન યોદ્ધા તેમણે પેદા કર્યો હોત! લોકો પોતાનો બોલો છોડી દઈને વ્યાપક સેવા કરવા લાગે તો જ સમાજ આમળ પ્રમતિ કરી શકે.

‘મેં જેઓ જાહેર કાર્ય કરી રહ્યા છે તેમનાં ઉદાહરણ આપ્યાં. તેમની હોદ્દાની જવાબદારી છોડાવી શકાય તે: તેઓ વધારે મોટાં કાર્યો કરી શકે. એ તો જ હોય તે ખરું, પણ દરેક કુટુંબનો વડો ધરના કામની જવાબ દારી છોકરાંઓ પર છોડીને સમાજ સેવા માટે બહાર પડે તો આપણાં કામો મામડાંઓમાં પ્રજ્ઞસેવા કરવા માટે આપણને કમીડો પ્રજ્ઞસેવકો મળી શકે. અને તેમની સુદ્ધિમત્તા તથા સામર્થ્યનો પૂરેપૂરો સુવ્યયોગ થાય.

જુદી જુદી અવસ્થાઓ અને સ્થાનોની દરજ્જા અદા કર્યા પછી અમુક વખતે માણસે તે બંધીનો ત્યામ કરવો જોઈએ. માણસનો માણસ તરીકે બેટો કરવાને અને બીજાઓની સાથે પોતાનું તાદાત્મ્ય સાધવા માટે બહાર પડવું જોઈએ. તો જ આપણને આજે જોવા મળે છે તે આગેવાનો અને પ્રજ્ઞ વચ્ચેનું અંતર નષ્ટ થશે તેમ જ પ્રમતિના માર્ગમાં આવીને બાધાઓ પણ દુર થશે. એ મહત્ત્વની વસ્તુ છે અને એના પર મંબીર પણે વિચાર કરવો જોઈએ. હું આધુનિક હોદ્દાની કોઈ પણ વ્યક્તિ કરતાં મહાન વ્યક્તિનો દાખલો આપીશ. એ મનુ મહારાજ છે. તુલસીદાસ પોતાના રામાયણમાં કહે છે કે, મનુએ પોતાના રાજ્યનો વહીવટ કુશળતાપૂર્વક ચલાવ્યો, બંધી વસ્તુ યથોચિત કરી. પણ તેમને લાગ્યું કે રાજ્યાદી પર રહેવાનું હું ચાહું રાખીશ તો મારો વિકાસ અટકી પડશે. એટલે તેમણે સર્વવસ્તુ ત્યાગ કર્યો. અને તુલસીદાસ આપણને જણાવે છે કે સૌ કોઈની અને તેમનાં સગાં સંબંધીઓની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ જઈને તેમણે એમ કહ્યું. તેમને આત્મજ્ઞાન જોઈતું હતું અને તે તેમણે મેળવ્યું. પરિણામે આપણને રામનો અવતાર પ્રાપ્ત થયો. માણસ જ્યારે પોતાનાં સંબંધો બંધનો કાપી નાખે છે અને પરમાત્મા સાથે એકરૂપ થાય છે ત્યારે જ આમ બને છે. આ વિશાળ હૃદયતા, આ પદારહિતતા આપણે ઊંજવણી અને વિકસાવવી જોઈએ. આપણા ઉત્તમ પુરુષોએ મર્યાદિત જવાબદારીનું કવચ તોડવું જોઈએ. તો જ આપણો દેશ ઉચે ચડી શકશે.’

હું સંન્યાસની વાત નથી કરતો. એ તો વળી જોઈએ વધારે ઉંની વસ્તુ અને ઉચ્ચતર ભૂમિકા છે. હું તો મર્યાદિત પ્રવૃત્તિને બદલે મર્યાદારહિત પ્રવૃત્તિ માટે દિશાયત કરું છું.’

આભાર

અમલુમા (સંધર્ન રોડેસીયા)ના શ્રી. કે. એન. પટેલની સુપત્રી ચિ. ભગવતી બેનના શુભ લગ્ન પેચ્યા (નોર્ધર્ન રોડેસીયા)ના શ્રી. નારણભાઈ છીયા લાહના સુપત્ર ગોવિંદભાઈ સાથે તથા ચિ. તારાબેનના શુભ લગ્ન હુસાઈ (નોર્ધર્ન રોડેસીયા)ના શ્રી. રામભાઈ હુશીયાલાહના સુપત્ર હુશીભાઈ સાથે તા. ૫-૬-૫૫ના રોજ અમલુમામાં ધર્મ-દત્તાં તે શુભ પ્રસંગે જે બાઈ બહેનોએ દુર દુરથી દાબરી આપી હતી અને જેઓએ શક્ય છેવટ સુધી લગ્નનો પ્રસંગ સજ્જ બનાવવા માં મદદ કરી હતી તેઓને તેમજ જેઓએ પત્રો, તાર, ટેલીફોન દ્વારા શુભાશીષ્ય પાઠવી હતી તેઓ સર્વનો તેમજ જેઓએ પોતાના વાહનોને ઉપયોગ કરવા દીધો હતો તેઓ સર્વ નો શ્રી. કેશવભાઈ નરસીંહભાઈ પટેલ અંત:કરણથી આભાર માને છે.

નેદાનીસયર્ગના શ્રી. રણજીભાઈ સોમાભાઈ કાદીપોરવાળાના પુત્ર ચિ. બાહુભાઈનાં શુભ લગ્ન, નેદાનીસયર્ગના શ્રી. રણજીભાઈ મોરારભાઈ વેરાવળવાળાની પુત્રી ચિ. જસુબેન સાથે તા. ૧૨-૬-૫૫ રવિવારને રોજ નેદાનીસયર્ગ માંથી હોલમાં થયાં હતાં. આ પ્રસંગે પધારેલ સર્વ રનેહી સંબંધીઓનો શ્રી. રણજીભાઈ આભાર માને છે. ‘લગ્નની ખુશાલીમાં એમના તરફથી જુદી જુદી સંસ્થાઓને ઝેટ આપવામાં આવી હતી

પરચુરણ
—ખાસ ચાર્ટર યંત્રો પહેલી કારગો બોટ હોર્નલી ગ્રેંગ કેપટાઉનથી ૧,૮૬,૦૦૦ એરેન્જસના બોક્સ લઈ લંડન જવા રવાના થઈ છે.

—ગીનીના ઉદ્યોગોને અભ્યાસ કરવા હોર્લ સરકારે એક ડેલીગેશન ઇન્ડો-નેશીયા અને આરટ્ટેલીયા ગોઠવ્યું છે.

—સીલોનની ચાનો પ્રચાર કરવા સીલોન સરકાર પુરોપના દેશોમાં ચાનો ઉપો રચાવવાનો વિચાર ચલાવી રહી છે. એવા ઉપોના અભાવે આ ઉગાડનારાઓ નવી બનરો બોલવામાં અને જુનીને ટકારી રાખવામાં સજ્જ થયા નથી. હોર્લ એ બાબતમાં સીલોનથી આગળ વધી ગયું છે.

ઇસ્ટ લંડન હોર્લુ સોસાયટી
ધી ઇસ્ટ લંડન હોર્લુ સોસાયટીની ૩૧મી વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ રવીવાર તા ૧૫-૭-૫૫ના બપોરે ત્રણ વાગ્યે હોર્લુ મંદીરનાં હોલમાં, ૨૩ મેકલેન રફીટપર નીચેના કાર્યો માટે મળશે જેમાં સર્વ મેમ્બરોને વેળામ્મર પધારવા વિનંતી છે:

- કાર્યો: (૧) મીનીટ (૨) રી (૩) વાર્ષિક રીપોર્ટ (૪) સરનેષુ (૫) કાર્યવાહીની સુદૃષ્ટી (૬) પરચુરણ અગત્યના કાર્યો.

જગજીવન ગંગારામ પ્રમુખ
હરીભાઈ નાથુ ઉપ-પ્રમુખ
ચોલનલાલ લ. હરીભાઈ કનોયાલાલ રામા ને. મા. મંત્રીઓ
વલ્લભલાલ કરસન ધોવાબક્.

જે અઠવાડીક પંચાંગ							
વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૫ જુન-જુલાઈ	હોર્લુ ૨૦૧૧ નેહ આપ હ	પુસલમાન ૧૩૭૯ પીગરી ઇલકાદ	પારસી ૧૩૨૪ એ બદમન	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યોસ્ત ક. મી.	ધાર્મિક તહેવારો-ઉત્સવો
શુક્ર	૨૪	સુદ ૫	૩	૨૬	૬-૫૦	૫-૦૪	
શની	૨૫	” ૬	૪	૨૭	૬-૪૯	૫-૦૪	
રવી	૨૬	” ૭	૫	૨૮	૬-૪૯	૫-૦૪	
સોમ	૨૭	” ૮	૬	૨૯	૬-૪૯	૫-૦૫	દુર્ગપૂર્ણી
મંગળ	૨૮	” ૯	૭	૩૦	૬-૪૮	૫-૦૫	
બુધ	૨૯	” ૧૦	૮	૧	૬-૪૮	૫-૦૫	
ગુરુ	૩૦	” ૧૧	૯	૨	૬-૪૮	૫-૦૫	
શુક્ર	૧	” ૧૨	૧૦	૩	૬-૪૮	૫-૦૫	
શની	૨	” ૧૩	૧૧	૪	૬-૪૭	૫-૦૬	
રવી	૩	” ૧૪	૧૨	૫	૬-૪૭	૫-૦૬	
સોમ	૪	” ૧૫	૧૩	૬	૬-૪૭	૫-૦૬	
મંગળ	૫	” ૧૬	૧૪	૭	૬-૪૬	૫-૦૭	પુરુષપૂર્ણીમા
બુધ	૬	” ૧૭	૧૫	૮	૬-૪૬	૫-૦૭	
ગુરુ	૭	” ૧૮	૧૬	૯	૬-૪૬	૫-૦૮	

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

સુખપ્ર, તા. ૨-૬-૫૫.

ભારતના ફરતા એલચી શ્રી વી. કે. કૃષ્ણ મેનન દિલ્હી આવીને પેર્સિયન ખાતે તેમને ચીની નેતાઓ સાથે થયેલી વાતચિતનો હેવાલ શ્રી નેહરુને આપી ગયા. શ્રી મેનનના પ્રયાસોને પરિણામે ચીનમાં કેદ રખાયેલા ચાર અમેરીકન વિમાનીઓને મુક્ત કરવામાં આવ્યા છે. પરંતુ તેનો યશ યુનેના મહા મંત્રી ખાડી જવા માગે છે અને ઘાટન તથા અમેરીકા પશુ આ પાપતમાં તેમને જ યશ અપાવવા મહેનત કરી રહ્યા છે. યુનેના મદદનીશ મહામંત્રી તરીકે કાર્ય કરતા પાકીસ્તાનના શ્રી બોખારીએ, થોડાક પત્રકારોને ખાનગીમાં આ પીવા બોલાવી આ અમેરીકન વિમાનીઓને શ્રી હેમરથીલ્ડના પ્રયાસોને પરિણામે મુક્ત કરવામાં આવ્યા હોવાનું લખવાનું જણાવ્યું હતું. તરત યુને ખાતેના ખીજ અખરપત્રીઓ જાગ્યા હતા અને તેમણે શ્રી બોખારીના વક્ષણને વખોડી કાઢતો દેરાવ કર્યો હતો. શ્રી મેનને અમેરીકન વિમાનીઓની મુક્તિના સમાચારની દિલ્હીમાં જાહેરાત કરતાં પહેલાં જ યુનેના મહામંત્રીને મોકલી આપ્યા, તેના તેમણે ગેરસામ લેવાનો પ્રયાસ કર્યો છે. યુનેના મહામંત્રી અને શ્રી બોખારી ત્રણેક માસ પહેલાં પેર્સિયન ખાતે આવીને ચીનને આ વિમાનીઓને મુક્ત કરવાની અરજ કરી હતી. પરંતુ ચીને તેમને દાદ આપી નહતી.

શ્રી નેહરુ સમક્ષ હેવાલ રજૂ કરીને શ્રી મેનન લંડન જવા ઉપડી ગયા છે. લંડનમાં તેઓ ઘોડનના વડા પ્રધાન શ્રી એન્યની ઘૂડન અને વિદેશ પ્રધાન શ્રી મેકમીલન સાથે ચર્ચા કરીને અમેરીકા જશે. શ્રી મેનને ફેમોસાના પ્રશ્ન અંગે ચીન-અમેરીકા વચ્ચે સમાધાન કરાવવા એક નવું મુદ્દાવાળી યોજના કરી છે. આ યોજના માટે તેઓ ચિંતનનો ટેકા મેળવવા પ્રયાસ કરશે. અમેરિકામાં તેઓ પ્રમુખ આઇઝનહાવર અને વિદેશમંત્રી શ્રી ડબ્લુ સાથે મંત્રણા કરશે અને ચીનના ફેમોસા અંગેના વક્ષણની રજૂઆત કરશે.

શ્રી મેનનનો હેવાલ સાંભળ્યા પછી ભારતના વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુ રશિયા જવા ઉપડી ગયા હતા. ભારત અને રશિયા વચ્ચે ઝગડાના ઠોક પ્રક્રી નથી. એટલે શ્રી નેહરુ માત્ર એક યુએસના મીશન પર જ જાય છે. અહમન તેઓ રશિયન નેતાઓ સાથે આંતરરાષ્ટ્રીય તંત્રદિસી દુર કરવા અને પશ્ચિમી સના આ તથા સામ્યવાદી દેશો વચ્ચેનું ધર્મશુ દુર કરાવવાનો પ્રયાસ કરશે.

મુળ તો ભારતની પહેલી પંચ વર્ષી યોજના ઘડવા સમયે શ્રી નેહરુ અમેરીકાની મુલાકાત કરીને પાછા ફર્યા ત્યારબાદ જ તેમને રશિયાની મુલાકાત લેવાનું આમંત્રણ મળ્યું હતું. દેશની આખાડી માટે પંચ વર્ષી યોજનાઓ ઘડવાની શરૂઆત વિશ્વમાં રશિયાએ કરી હતી, એટલે જ દેશમાં જવી પ્રગતિ થઈ છે તે જ્ઞેવાનો શ્રી નેહરુને આમ્રહ થયો હતો. જો પછી ગયા વર્ષે માહેનોતર રશિયાના વડા પ્રધાન થયા ત્યારે તેમણે શ્રી નેહરુને આમંત્રણ આપ્યું હતું.

શ્રી નેહરુએ ૨૮ વર્ષ પહેલાં ૧૯૨૭ ની સાલમાં રશિયાની મુલાકાત લીધી હતી. જો વખતે રશિયાના પછાત વિસ્તારોમાં થયેલી પ્રગતિ જોઈ તેમને સંતોષ થયો હતો. આમ છતાં રશિયાની પદ્ધતિનો અન્યત્ર અમલ કરવા સાથે તેઓ સહમત નહતા. આજે તેઓ સામ્યવાદને જીનવાણી અને પ્રત્યા ધાતિ માને છે. કાર્લમાર્કસે જે જમાનામાં સામ્યવાદની ભલામણ કરી હતી, તે જમાનામાં કામદારોની રિયતિ યુક્તો કરતાં જો બદલત હતી. એટલે કદાચ સામ્યવાદ જો સમયે અનુકૂળ હશે. પરંતુ જો પછી તો જમાનો સાવ પલટાઈ ગયો છે. પશ્ચિમી દેશોમાં અને ખીજ લોકશાહી દેશોમાં કામદારોની રિયતિ ઘણી સંગીન છે. કામદાર-જિતોના વિવિધ કાયદાઓને કારણે આજે માલિકો માટે કામદારોનું શોષણ કરવાનું મુશ્કેલ બન્યું છે. એટલે સામ્યવાદથી લોકોને હાથેડા થવાને બદલે સરમુખત્યારશાહીનું દુષણ ધુસી જાય. ભારતમાં પડીતજ સામ્યવાદીઓ સામે કડક હાથે કામ લે છે.

આ વર્ષે હિમાલયના વિવિધ શિખરો સર કરવા માટે અનેક વિદેશી ટુકડીઓ ઉતરી પડી છે. આમાંની એક ઓટીશ ટુકડીએ વિશ્વના ત્રીજા નંબરના ઉંચા શિખર કાંચનજંઘા સર કરવા માં સફળતા મેળવી છે. આ શિખર એવરેસ્ટ કરતાં નીચું હોવા છતાં તે ચડનામાં એવરેસ્ટ કરતાં પછુ વધુ મુશ્કેલ અને ભયંકર હોવાનું મનાય છે. કાંચન જંઘા ૨૮,૧૪૬ ફુટ ઉંચું છે. આ શિખર ચડવાનો પહેલો પ્રયાસ ૧૯૦૫માં રીસ આરોહવાએ કર્યો હતો, પણ તેમને નિષ્ફળતા સાંપડી હતી. જો પછી ૧૯૨૦માં અંગ્રેજિએ, ૧૯૨૯ અને ૧૯૩૧ માં એવેરીઓએ તથા ૧૯૫૦ માં આંતરરાષ્ટ્રીય ટુકડીએ તે ચડવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો પરંતુ આજ સુધી કોઈને તેમાં સફળતા મળી ન હતી. આ ટુકડી કાંચન જંઘા

શિખરથી પાંચ ફુટ દુર રહીને અટકી ગઈ હતી, કેમકે આ પહાડની સરહદ પરના સિક્કીમવાસીઓ એમ માને છે કે આ શિખર પર દેવોનો વાસ છે, એટલે કોઈ માનવીએ ત્યાં જવું ન જોઈએ. અંગ્રેજ ટુકડીએ શિખર ચડવા જતાં પહેલાં આ લોકોને વંચન આપ્યું હતું કે, તેઓ એક ટોચ સુધી નહિ જાય. એટલે ટુકડી એક ટોચે ગઈ ન હતી.

ખીજ વિદેશી ટુકડીઓ અંગ્રેજ ટુકડી જેટલી ભાગ્યવાન નહતી અને તેમને પોતાનું લક્ષ્ય સિદ્ધ કર્યા વિનાજ પાછું ફરવું પડ્યું હતું. ૨૭ જુલાઈ ફુટ ઉંચા ધનલગીરી શિખરને સર કરવા અયેલી રીસ-જર્મન ટુકડીને ખરાબ હવામાનને લીધે નિષ્ફળતા મળી હતી. આ ટુકડીએ ૨૨,૦૦૦ ફુટ ઉંચે છાવણી નાંખી હતી. પરંતુ જો પછી સખત ખરક-વર્ષા ચતાં તેઓ ૨૪૦૦૦ ફુટ સુધી ચડીને પાછા ફર્યા હતા.

સૌથી કઠ.ભાગી ટુકડી ડેનિયાની હતી. આ ટુકડીના સંયુક્ત નેતા શ્રી આર્થર ફરમાન એક મોટા પત્થર પરથી પડી જતાં તેમના સાયળનું હાડકું ખાંગી અડ્યું હતું. જો પછી તેમને ડોલીમાં નાંખીને નીચે લાવવામાં આવ્યા હતા. પાછળથી તેમનું મરણ નિપજ્યું હતું. હિમાલયસુલી શિખર ચડવા અયેલી આ ટુકડી નિષ્ફળતા સાથે પાછી ફરી હતી. આ ટુકડીના ખીજ નેતા શ્રી હાવર્ડે કલકત્તા પાછા ફર્યા પછી જણાવ્યું હતું કે, નેપાલ બાજુએથી હિમાલય સુલી શિખર ચડવાનું અશક્ય લાગે છે. ૨૦,૦૦૦ ફુટ ચડ્યા પછી અમારી સામે સીધા ઉંચેલા ત્રીકોણકાર નવ ખડકો નજરે પડ્યા તેને ઝાળંગીને ટોચે પહોંચવાનું અશક્ય લાગ્યું. મને લાગે છે કે, તિબેટ બાજુએથી હિમાલય સુલી ચડવાનું વધુ સરળ હશે.

હિમાલય પર હિમ-માનવની હસ્તી વિષે જો આરોહક ટુકડીઓના સભ્યોએ જીવંત જીવંત મંત્રોએ વ્યક્ત કર્યાં હતાં. આ હિમ-માનવનું પગલું એક ફુટ લાંબું હોવાનું જણાવ્યું છે. ફ્રેન્ચ ટુકડીના ભૂતરશાહી સભ્યો શ્રી મોર્ડેટ અને શ્રી લેટીને જણાવ્યું હતું કે તેમણે ૧૪૦૦૦ ફુટની ઉંચાઈએ અદભુત પગલાં જોયાં હતાં. જો પગલાંનું પગેડું કાઢીને એક કાલોખીટર સુધી તેઓ અથા હતા, પરંતુ જો પછી સખત પથરાઓમાં આ પગલાં દેખાતાં નહતાં. આ પગલાંના તેમણે ફોટા પાડી લીધા હતા. તેમનું માનવું એવું છે કે, આ પગલાં જો પગે ચાલતા વાનર જેવા પ્રાણીના છે.

હિમાલયમાં લાંગટાંગ પર્વત માળાના અવપાસ માટે ગયેલા પાહરી જીપુલે ડેટીએ જણાવ્યું હતું કે, હિમ માનવ હિમાલય પર ૧૨૦૦થી ૨૦૦૦૦ ફુટ વચ્ચે વસતા વહેંતિયા માનવીના વર્ગનો હોય એમ લાગે છે. આવા વહેંતિયા માનવીઓ ઉત્તર ખર્ષામાં હિમાલયની

લાંગટાંગ પર્વત-માળામાં ૧૯૪૭માં જોવા હતા. જો કે મારા કથનને પુરવાર કરવા જેટલી હકીકતો મારી પાસે નથી.

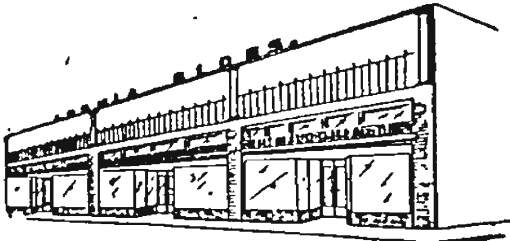
લાંગટાંગ પર્વત-માળામાં ૨૨૦૦૦ ફુટ ઉંચું "ગ્વેટ ગુળજ" શિખર સર કરનાર વિશ્વવિખ્યાત આરોહક શ્રી રેમંડ લેએન્ડે જણાવ્યું હતું કે, જોને હિમ-માનવ ગણવામાં આવે છે, તે સંબવતાં મોટા કદનો વાંદરા હશે. હિમાલય પર માર અને વીસ હજાર ફુટ વચ્ચેની ઉંચાઈએ ઘણા વાંદરા વસે છે. હિમાલય પર ખીજ પ્રાણી-જીવો વિષે મોલતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે, અમે ૧૬,૫૦૦ ફુટ ઉંચે પહોંચ્યા ત્યાં સુધી નિપમિત રીતે કાગડાની એક જોડી અમારી છાવણીની મુલાકાત લેતી હતી. ૧૯૫૨માં એ એક ૨૩,૧૦૦ ફુટની ઉંચાઈએ એક કાગડો જોયો હતો. લાંગટાંગ જતાં અમે ત્રણ ફુટ લાંબું એક ચોપટું પ્રાણી જોયું હતું. તે ઉંચા અને સીધા ખડકો અન્ય જડપથી ચડી જતું હતું. તેને શરીર કાળા અને ઘોળા પદા હતા. તે કોઈ મોટા રાક્ષસી જંગલી પિલાડા જેવું લાગતું હતું.

પ્રજ્ઞ સમાજવાદી પક્ષમાં ડો. રામ મનોહર લોહીઆ અને શ્રી અશોક મહેતા વચ્ચેની અંધકામણ પછી, હવે કોટાકટી વધુ ઘેરી જતી છે. પક્ષની દિલ્હી ખાતે મળેલી રાષ્ટ્રીય કારોબારી એ ઉ. પ્રદેશની પ્રજ્ઞ સમાજવાદી પક્ષની કારોબારીને સંસ્પેન્ડ કરવાનો અને તેની જગ્યાએ વચગાળાની સમિતિ નિમનવાને નિર્ણય કર્યો હતો. ઉ. પ્રદેશની કારોબારીએ, પક્ષમાંથી ખરતરક કરાયેલા શ્રી મધુ સિમથેના પ્રમુખપદ હેઠળ તેનું વાર્ષિક અધિવેશન ભરવાનો દેરાવ કર્યો હતો. રાષ્ટ્રીય કારોબારીએ તેને તેમ ન કરવાની સૂચના કરી હતી, પરંતુ તેને અણકારવામાં ન આવતાં રાષ્ટ્રીય-કારોબારીએ આ પગલું લીધું હતું. ભારતમાં પ્રજ્ઞ સમાજવાદી પક્ષનું સૌથી વધુ યંજ ઉ. પ્રદેશમાં છે. ત્યાંજ આમ ફાટફુટ પડતાં પક્ષની હસ્તી જ જોખમમાં આવી પડશે. રાષ્ટ્રીય કારોબારીના આવા નિર્ણય છતાં ઉ. પ્રદેશની કારોબારીએ પોતે કરેલા નિર્ણય અનુસાર શ્રી સિમથેના પ્રમુખપદ હેઠળ વાર્ષિક અધિવેશન ભરવાનો પોતાનો નિર્ણય ચાલુ રાખ્યો છે.

શ્રી લોહીઆ અને શ્રી અશોક વચ્ચે નેર ઝગડો આમ પરાકાષ્ટાએ પરોંચી રહ્યો છે. આદર્શની દૃષ્ટિએ તો હવે પ્રજ્ઞ સમાજવાદી પક્ષ માટે કોઈ રચન રહ્યું નથી, કેમકે કોંગ્રેસ સમાજવાદી સમાજ રચના કરવાનું ખોચ રીકાલું છે અને તેના આગેવાન તરીકે લોક-વિશ્વાસ અને લોકચાહના મેળવનાર શ્રી જવહરલાલ નેહરુ છે. આમ છતાં ડો. લોહીયા પક્ષમાંથી છુટા થઈ જવા પક્ષ રચે એવો સંભવ નહિવત છે.

K.M. Lodia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયકું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેક્લેસ, જુદી જુદી ઢીંગાણની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, પીટી બકલ એરોંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

તાબું ઉમદા ફ્રુટ

ડરબનનું ટકાઉ આદુ ૧૦. પેની રતલ, માટી કળીનું લસણ શી. ૧-૬ રતલ, પાપક નં. ૧, શી. ૧૦-૦ ૧૦૦. નં. ૨, શી. ૮-૦ ૧૦૦. પોસ્ટેજ જુદું.

કપુરી અને ચેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોસ્ટેજ જુદું. બારકીટ શી. ૧૦-૬ ડઝન; લાંબી અને રક્વેર બારકીટ શી. ૧૧ ડઝન. સુરણ, લીલી દબલ અને ખાંબા હબની મોસમ ચાલુ છે.

રોડેસીયા, ન્યાસલેન્ડ અને બેલજીયન કેમોના જોરડરો ઉપર પુરવંધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઠાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

લુકકીપર, મુસાફરી, પીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ ઈન્ડિસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા પરે બેઠા અમારી મારફતે લુકકીમ કરો.

છંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અફરમાત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીગત અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરચેનલ ટેક્સ, દિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ કલેક્ટર-સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ સ્યુસ્ચુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ જોહાનસબર્ગ અને થાઈસાયર ઈન્ટરન્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone : 33-9033. 29a Commissioner Street, JOHANNESBURG.

છેલ્લામાં છેલ્લી ઈન્ડિસ્તાની રેકોર્ડો

				પા.	શી.	રે.
આર પાર	SAD.	૧૦૮ to ૧૦૧	૪	૧	૧૧	૦
બલ	"	૧૮ " ૭૧	૪	૧	૧૧	૦
મલહાર	"	૧૭૦ " ૧૭૩	૪	૧	૧૧	૦
નવજવાન	"	૧૨૨ " ૧૦૪	૩	૧	૩	૩
પુનમ	"	૧૩૮ " ૧૪૧	૪	૧	૧૧	૦
પુન	"	૧૪૨ " ૧૪૪	૩	૧	૩	૩
પદ્મિતા	"	૧૨૫ " ૧૨૭	૩	૧	૩	૩
રમજાન કી બરકત	"	૪૩ " "	૧		૭	૯
ટેક્સી હાઈવર	"	૧૮૮ " ૧૮૭	૪	૧	૧૧	૦
તરાના	"	૧૩ " ૧૭	૫	૧	૧૮	૯
સાધી	"	૮૨ " ૮૧	૫	૧	૧૮	૯
સાબ્બ	"	૧ " ૪	૪	૧	૧૧	૦
જીગનુ	GCE.	૧૬ " ૨૩	૫	૧	૧૮	૯
સગાઈ	DSE.	૮ " ૧૨	૫	૧	૧૮	૯
સંગીતા	"	૨૫ " ૨૬	૫	૧	૧૮	૯
સ્વપના	N.	૨૫૮૩૬-૨૫૮૩૮	૫	૧	૧૮	૯
સુરદાસ	P.	૧૦૭૧૮-૧૦૭૨૧	૪	૧	૧૧	૦

નીચેની ક્વાલીની રેકોર્ડોનો અમારી પાસે મોટા સ્ટોક છે : પંજાબ, મલિક, કાંચવાળા, રોખલાલ, ઉસ્માઈલ આઝાદ, યુસુફ આઝાદ, ક્લાન ખાન, તલાઈ માહમુદ, ઈબ્રાહીમ ઈન્બાલ વિગેરે. સીંગલ રેકોર્ડોની કીમત શી. ૭ ૯ પોસ્ટેજ અને પેઈંગ જુદું. આખાં યુનીયન અને રોડેસીયાથી C.O.D. ના જોડે રો સિન્ધાર વામાં આવશે. અમે અંગ્રેજ ફીલ્મ ઈન્ડિયાના એજન્ટ છીએ. કુટક નક્કની કીમત શી. ૭-૬ પોસ્ટેજ સાથે. વાર્ષિક લવાજમ-પોસ્ટેજ સાથે પા. ૪-૦-૦.

આઝાદ કે કે,
૧૧ કોર્ટ સ્ટ્રીટ-પહેલે માળ, બેહાનીહબર્મ.
પી. એ. બોક્સ ૩૩૭૬ ટેલીફોન : ૩૩૮૫૮૩.

લગન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસીલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઈ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટનસ બાલકની હોટેલ

(ધી કેન્ટર મીઠાઈ હાઉસ)

એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના બુશુપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેલ્જીયમ સુટ, ડાઈર્નિબલ્ગમ સુટ, વોલ્ફોલ, હેરસીબ એસ્ટ, સાઈલ બોર્ડ બ્રાફીસ ડેસ્ટ, લુક કેસ, ટેબલ, તબન કીફાયત માટે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા શુકરો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઈયાર રહે છે. માન રોકકા માવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

લગ્ન પ્રસંગે ભેટ આપવા લાયક પુસ્તકો

—આ મેલમાં આવ્યાં છે—

ધરની રાણી	૨૩	૧
સંસ્કાર લક્ષ્મી	૨૩	૧
આપણા ધર સંસ્કાર	૮	૦
શ્રી ગૃહણી મિત્ર	૧૮	૧
શ્રીમદ્ ભગવતી ભાગવત	૩૨	૧
પહેલું પારણું	૨૩	૧
સંસ્કારની શોભા	૧૧	૧
અનુભવ આયોજિતો	૧૩	૧
શીવ મહાપુરાણ ભાગ ૧-૨	૨	૦
મહાભારત વેદવ્યાસકૃત ભાગ ૧-૪	૩	૫

Include Postage and
Packing charges.

Obtainable from:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

(Corner Grey & Lorne Streets)

286 Grey Street,

Phone: 26070.

DURBAN.

Phone 22905

Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઓર્ડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કિંમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનંતી છે.

નો. રોડશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સંધ્ય રોડશીયા
૬ પેની રતલે, યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

**154 GREY STREET,
DURBAN.**

Telephone :
20951

177 Grey Street
DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન :
૨૦૯૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ડરબન.

ભગત્સ વેજેટેરીયન લાઉન્જ

(પ્રોપ્રાયટર : જી. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈઓના સ્પેશ્યલિસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અને મીઠાઈઓ પુરી પાડીએ છીએ.